

A MAGYAR KIR. FÖLDTANI INTÉZET KIADVÁNYAI.

AZ AGYAG-, ÜVEG-, CEMENT-
ÉS
ÁSVÁNYFESTÉK-IPARNAK

SZOLGÁLÓ

MAGYARORSZÁGI NYERS ANYAGOK

RÉSZLETES KATALOGUSA.

1906

A MAGYAR KIR. FÖLDTANI INTÉZET MEGBIZÁSÁBÓL

ÖSSZEÁLLITOTTÁK

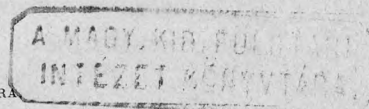
MÁTYÁSFALVI MATYASOVSZKY JAKAB

INTÉZETI TAG

ÉS

PETRIK LAJOS

A BUDAPESTI ÁLLAMI KÖZÉP IPARTANODA TANÁRA

BUDAPEST.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

1885.

1885 julius havában.

ELŐSZÓ.

A magyarországi mű- és építőkövek katalógusát nyomban követi ezen-
nel az *agyag-, üveg-, cement- és ásványfesték-iparnak szolgáló magyar-
országi nyers anyagok katalógusa.*

Nem kevésbé fontos anyaggal mint az előbbeni, foglalkozik ez utóbbi,
s a mit annak megjelenése alkalmából megjegyeztem, arra utalhatok itt is.

Köszönetünk nyilvánítását fogadják e helyt is mindazok, kik e mű
létrehozását közvetlenül vagy közvetítve elősegítették s a sok közül legyen
szabad felemlitenem a *budapesti állami közép-ipartanoda tekintetes igazgató-
ságát*, mely a hozzá intézett kérésünkre a legnagyobb készséggel engedé-
meg, hogy az agyagokra vonatkozó égetési kísérletek az e célra felszerelt
laboratoriumában fogatosíttathassanak, mely munka keresztülvitelét
különben is ez intézet tanára, PETRIK LAJOS ur volt szíves magára vállalni.

A katalógus, melynek összeállítását MATYASOVSZKY JAKAB intézeti tag
és PETRIK LAJOS tanár ur buzgólkodásának köszönjük, bizonyára már jelen
alakjában is jó szolgálatot fog tenni ama köröknek, melyeknek szánva van, s
ha itt sem lehetett már jelenleg összeségét tárgyalni amaz anyagoknak, melyek
felett hazánk a szóban forgó téren rendelkezik, minden esetre meg van téve
legalább az első lépés a kitűzött cél felé, melynek teljes elérése bizonyára
nem csekély mérvben függ attól, hogy ügyünk az illetékes szakkörök által
továbbra is támogatassék, mire ezeket megkérni jelen alkalommal is
bátorkodom.

Budapest, 1885. június havában.

A MAGYAR KIR. FÖLDTANI INTÉZET IGAZGATÓJA

Böckh János.

BEVEZETÉS.

Az 1882-ik év nyarán, midőn a m. kir. Földtani Intézetet céljának megfelelőbben szervezték, s feladatának fontosságához mérve kedvezőbb dotációban részesítették, legott élénkebb pezsgés kezdett nyilatkozni az intézet egész hatáskörében is. Ekkor határoztatott el egyebek közt, hogy az intézet ezentúl egy régóta érzett hiányt is pótoljon, azáltal, hogy tudományos működésével gyakorlati élet szükségéinek is szolgálva, a tudományos kutatás és a gyakorlati alkalmazás között szorosabb kapcsolatot hozna létre.

Erre a célra legelőször is az intézet tervbe, hogy mindazon közet- és földnemek, a melyeket az országos felvételek alkalmával a geologusok összegyűjtenek vagy magánosok tüzetesebb megvizsgálás végett beküldenek és a melyek valamely gyakorlati, illetve ipari célra hasznavehetőknek bizonyúlnak — rendszeresen osztályozva, csoportosítva és pontosan meghatározva — az intézet helyiségeiben elhelyezve kiállittassanak s minden érdeklődő számára könnyen hozzáférhetővé tétessenek.

Nekem azoknak a nyers anyagoknak a kezelése, rendezése és meghatározása jutott osztályrészemül, a melyek az agyag- és az üvegipar, valamint a cement- és ásványi festőanyag-gyártás s mészegetés céljaira szolgálhatnak. Ehhez a gyűjteményhez soroztattak a különféle talajnemek és ásványi trágyaanyagok is.

E gyakorlati szempontból fontos anyagok gyűjtését, megvizsgálását és rendezését 1883-ban kezdtük meg. Két év alatt az országnak legkülönbözőbb részeiből 300-nál több minta érkezett be a m. kir. Földtani Intézet technikai gyűjteményébe. E szép készletnek legnagyobb része az éppen most megnyílt országos köztárlaton van kiállítva. E nyers-anyagok kiállításának legelső sorban az a célja, hogy az iparosok, valamint a termelők és a földbirtokosok figyelmét felhívja azon irányok egyikére, melyet a m. kir. Földtani Intézet a gyakorlat útján követ; de továbbá az is, hogy

az érdeklettek és az érdeklődőket arra buzdítsa, hogy e jelentékeny szolgáltatokra hivatott gyűjtemény hézagait a hatáskörükbe tartozó nyersanyagok mintáinak beküldésével lassanként kitöltsék, a mi bizonyára mind a két félre nézve előnyös fogna lenni.

A nyersanyagok hengeralakú, k. b. egy köbdecziméter térfogatú, zárt üvegekbe vannak elrakva s rendszeresen osztályozva a m. kir. Földtani Intézet helyiségeiben őriztetnek, a hol minden érdeklődő szabadon megtekintheti, de sőt ha egyben-másban fölvilágosításra vagy tanácsra lenne szüksége, azzal is szívesen szolgálnak.

A gyakorlati alkalmazásra nézve kicsinyben végrehajtott próbák mutatópéldányai a nyersanyaghoz csatolva úgy vannak kiállítva, hogy e mutatópéldányok hengeralakú tartója a nyersanyaggal telt üvegnek alapját képezi s könnyen és szabadon kezelhető. Minthogy az összes nyersanyagkészlet gyakorlati megvizsgálására az országos kiállítás megnyitáig nem futotta ki az idő, megelégedtünk azzal, hogy egyelőre csak az agyagokat dolgoztuk fel. De minthogy a Földtani Intézet még nem volt úgy berendezve, hogy laboratóriumában égető-próbákat lehetett végezni, erre a nagy munkára PETRIK LAJOS úr, a budapesti állami közép-ipariskola tanára volt szíves a legnagyobb készséggel vállalkozni, annál is inkább, mert a vezetése alatt álló laboratórium az efféle czélokra mintaszerűen fel van szerelve.

E hosszas és ugyancsak kitartó munkák eredményét táblázatosan és úgy véljük, eléggé áttekinthetően állítottuk össze. A többi nyersanyagot csak röviden soroljuk fel, az előfordulás és a helyviszonyok megemlítésével.

A 177 próbában bemutatott agyaggyűjteményből hiányzik ugyan a voltaképeni kaolin, a minő Csehországban és más országokban, mint a gránit-, gneisz- és porphyrféle kőzetek földpátjának (orthoklaszszának) elmállási terméke ismeretes; de mindazonáltal Magyarország trachitvidékein több helyütt találunk efféle mállási termékeket, a melyek a porcellángyártásra ugyanolyan kitűnő anyagot szolgáltatnak (ugyanoly kitűnő sikerrel használhatók) mint Csehország kaolinjai. E magyar anyagot a valódi kaolintól való megkülönböztetés okáért *«trachit-kaolin»*-nak vagy *kaolinit*-nek is nevezhetnők.

A nyersanyagoknak már az irodalom birtokában levő chemiai elemzéseit mindenütt tekintetbe vettük, de sőt némely hézagot is kitöltöttünk azon elemzések által, a melyeket KALECSINSZKY SÁNDOR, a m. kir. Földtani Intézet vegyész-e végzett volt az intézet laboratóriumában.

A mily gondosan és lelkiismeretesen készültek egyrészről az anyagok égető-próbái, annál hézagossabbak másrészről a nyersanyagokat illető

geologiai adatok, az előfordulás és a helyi viszonyok ismerete, minthogy az anyagoknak csak egy részét gyűjtötték szakemberek.

Úgy véljük azonban, hogy e gyűjtemény és a technikailag fontos anyagok feldolgozása által már e kicsiny mutatóban is egészséges alapját vetettük meg annak a vállalatnak, mely idők jártán, hovatovább fejlesztve nagyszerű és nemzetgazdaságilag szerfölött nagyfontosságú épületté fog emelkedhetni, a melyből az iparos és a termelő majdan egyaránt meggyőződhetik, hogy Magyarország távolról sincs arra utalva, hogy a feldolgozandó nyersanyagot, mint például az agyagot és a homokot külföldről szállíttassa.

Budapest, 1885. június havában.

Matyasovszky Jakab.

A) AZ AGYAG GYŰJTEMÉNY.

Az agyag, miként ismeretes, a timföldtartalmú szilikátok s különösen a földpátnemek és földpáttartalmú kőzeteknek az elmállási terménye. Ezen elmállás a természetben olyképen megy még most is végbe, hogy a víz, a fagynak, a levegőnek s különösen a levegő szénsavának hatása alatt a földpátok alkáliáit feloldja, míg a kovasavas timföld-hidrát oldhatatlan állapotban hátramarad.

Az elmállás ezen terményének legjellemzőbb sajátsága a *képlékenység*, (Plasticitát), mely sajátságon leginkább alapszik az agyag alkalmazása.

Habár földünk minden agyaga ugyanezen a módon képződött is és a képlékenység valamennyi agyagnak a közös sajátsága, még is azt tapasztalhatjuk, hogy a különféle származású agyakok sajátságaikban egymástól a legnagyobb fokban eltérnek, sőt egy és ugyanazon a lelőhelyen még rétegenként is változó lehet az agyag minősége.

Hogy a különféle agyagnemek sajátságaikban egymástól oly nagy eltérést mutatnak, az azonnal érthetővé lesz, ha tekintetbe vesszük, hogy az agyakok különféle összetételű kőzetekből származtak, és hogy a szerint, a mint a kőzetekben az egyes alkatrészek — különösen a kovasav és a timföld — különböző mennyiségekben foglaltattak, ugyanezen utóbbi elemek az amazokból származott agyagnemekben is más-más arányokban fognak találtatni.

A földpátok azonban, s főleg a Plagioklasok tartalmaznak a kovasav, timföld, a Natrium és Kaliumoxidon kívül még változó mennyiségben Calciumoxidot is, a mely az elmállási terményben, az agyagban visszamaradva, a kőzetek többi ásványos elegyrészeiből származó és hozzá keveredő vas- és Magnesiumoxiddal együtt igen lényegesen megváltoztathatja annak minőségét. Így pl. sokkal tűzállóbb egy timföldben gazdagabb agyag, mint egy másik, a mely egy timföldben szegényebb kőzetből keletkezett, míg a hozzá keveredett földes fémek a tűzállóságot a legnagyobb mértékben csökkentik.

Ezek szerint már a tiszta agyag sem bír állandó összetétellel s többé-kevésbé fertőzve van a jóságát csökkentő idegen vegyületekkel, de még inkább növekedik e baj a mechanikai módon hozzá keveredett tisztátalanságok által, a melyektől az agyagot teljesen megszabadítani sokszor alig vagyunk képesek. Igen gyakran találjuk ugyanis az agyagot még az eredeti keletkezési helyén, a mikor bőven vannak benne az anyakőzet még el nem mállott törmelékreszei, máskor pedig a vizek által elhordva már másodlagos helyen rakódott le.

Az első esetben az agyag a hozzá keveredett közettörmeléktől leiszapolás által könnyen elválasztható, a második esetben ezen iszapolás már a természetben ment ugyan véghez, és némelykor az agyagiszap mint tiszta, homogén tömeg rakódott le, legtöbbszörre azonban egyuttal idegen anyagok is keveredtek hozzá, u. m. kavics-szemek, homok vagy egyéb finom kőzetpor (Schluff), mely utóbbit már a mesterséges iszapolás által sem választhatjuk el az agyagtól.

Az agyagok különböző természete azonban nem függ csupán csak a változó vegyalkatokról és a hozzájuk mechanikai módon keveredett tisztátalanságok mennyisége és minőségétől, hanem azonfelül lényegesen még ezen utóbbiaknak *alakja és nagyságától* is. Finoman eloszlott kovasav pl. égetéskor teljes hatását fogja érvényesíthetni, míg a durva Quarccszemek csak felületeikkel érintkezvén az agyaggal, csakis itt az érintkezési felületeken adhatnak új vegyületek képzésére alkalmat.

Hogy ennél fogva az egyszerű elemzés kevés felvilágosítást nyújt az agyag minőségéről, mivel nem vegyület, hanem változó keverék — az már az előbbiekből eléggé kitűnik, s azért szükségesnek is tartottam ezen körülményekre utalni, mielőtt az agyag megvizsgálásának módjaira és az általam alkalmazott eljárásnak a leírására áttértem volna.

Az agyag megvizsgálása történhetik chemiai és mechanikai analízis, valamint gyakorlati uton is próbák tétele által.

A vegyelemzés által az agyagban levő egyes elemek arányát tudjuk meg, mi az agyag minőségéről fontos felvilágosítást nyújthat. Az elemzés alapján megtudjuk a kovasav és a timföld közötti viszonyt és ezeknek viszonyát az úgynevezett ömlesztő-anyagokhoz (Flussmittel), azaz a vas-, calcium-, magnesium- és az égvényekhez. Mivel tudjuk, hogy az agyag annál tűzállóbb, minél nagyobb a timföld tartalma viszonyítva a kovasavhoz, és minél kisebb az ömlesztő-anyagok mennyisége, — könnyen megítélhetjük már az elemzés alapján is az illető agyagnak a tűzállóságát. BISCHOFF az elemzés alapján az agyag tűzállósági tényezőjét (Feuerfestigkeits-coëfficient) olyképen számítja ki, hogy a kovasav- és a timföld közti viszony-

számát a ömlesztő-anyagoknak az előbbiekhez való viszonyszámával elosztja. Az ilyképen nyert tényező a legtűzállóbb agyagoknál 14-et tesz ki, míg a kevésbé tűzálló agyagoknál fokozatosan kisebb.

Az elemzés azonban még nem nyújt felvilágosítást arról, hogy az egyes alkatrészek mily alakban vannak az agyagban jelen, sőt a tűzállósági tényező is csak akkor megbízható, ha az agyagban levő alkatrészek tényleg hathatnak egymásra, azaz ha ezek mind a legfinomabban elosztott állapotban vannak benne. Egészen más lesz az eredmény, ha némely alkatrész — mint pl. a kovács — vagy homok alakjában vagy általában durvább szemekben van jelen és ennél fogva az agyagra vegyileg csak kis mértékben hathat.

Mivel az agyag általános vegyi elemzése kevés gyakorlati értékkel bír, azért alkalmazzuk most az *okszerű elemzést* (rationelle Analyse).

SEEGER felbontja az agyagot tömény-kénsavval és feloldja ezáltal a fémet, míg az agyagnak a kovácsa a fel nem bontott homokkal oldatlanul hátramarad. Szénsavas nátronoldattal való főzés által elválasztható az agyag kovácsa a homoktól, mely utóbbiban azután még a timföldet és az égvénycet is meghatározhatjuk.

Ezen homok timföld és égvénycet tartalmának meghatározása után még kimutathatjuk azt is, hogy milyen része tiszta kvarczhomok és mennyi benne a földpát-homok, úgy hogy ezek alapján az agyag anyagának mennyiségét és minőségét és a hozzá keverődött kvarcz- és földpát-homok mennyiségét is megállapíthatjuk.

A mechanikai elemzés által szintén ugyanazon célra igyekeznek elérni, t. i. agyagot a homoktól iszapolás által elválasztani.

Az iszapoló-készülék áll 4 pezsgőpohár alakú edényből, melyeknek térfogata úgy viszonylik egymáshoz, mint 1 : 4 : 16 : 32-hez. Ha a lemerített agyagot a legkisebb pohárba teszszük és vizet bocsájtunk keresztül, a vízáram gyorsasága az egyes poharakban ugyanezen arányban csökken, mint a melyben a poharak térfogata nagyobbodik, úgy hogy a különböző nagyságú homokszemek súlyok szerint rakodnak le az egyes poharakban, míg az agyagot és a legfinomabb közetport (Schluff) a vízáram tovább hordja.

Ugyanezen az elven alapszik az újabb, könnyebben kezelhető SCHÖNFÉLE iszapoló készülék is.

A mechanikai és vegyelemzés együttes figyelembe vétele által már sokkal tisztább képet nyerhetünk az agyag összetételéről, de alkalmazhatóságának a megítélésére még mindig szükségesek a gyakorlati kísérletek.

A gyakorlati próbák által kipróbálhatjuk, vajjon miképpen viselkedik az agyag a tűzben, megállapítjuk továbbá a képlékenységet, kötő-képességét és térfogatának kisebbbédését szárítás és égetés alkalmával stb.

Kitűnik ebből, hogy valamely agyagnak a teljes megvizsgálása igen hosszadalmas eljárás, mely sok időt igényel.

Az idő rövidsége nem engedte meg, hogy rendszeres vegyelemzéseket is tegyünk, ezeket a jövő feladatának kell tekintenünk, és ezért csupán csak a gyorsabban keresztül vihető gyakorlati vizsgálati módot választottuk, mint olyat, mely egyelőre elég átnézetet és tájékozást nyújt hazánkban előforduló és eddig begyűjtött agyagjai fölött.

Ha azonban valamely agyagnak a tulajdonságait teljesen ki akarjuk próbálni, akkor a laboratóriumban megejtett kísérletek korántsem kielégítőek, ezek legfőlebb jó előzetes tájékozást nyújthatnak, hanem szükségesek ilyenkor még az átlagos próbák, melyek nagyobb idomokkal vitetnének véghez egy erre alkalmas helyen, t. i. valamely nagyobb és jól berendezett gyárban. Mi sok esetben már csak azért sem tehettünk nagyobb idomokkal vagy egy és ugyanazon anyaggal ismételve égetési próbákat, mivel a beküldők az anyagot néha valóban homöopatikus adagokban juttatták kezeinkhez.

A rendelkezésünkre állott agyagokkal tett kísérleti eredményeket táblázatosan állítottuk össze. Ezek felsorolása előtt szabadjon azonban röviden még azt az eljárást ismertetnem, melyet az égetési vizsgálataimnál követtem.

I. Az agyag kötőkéességének meghatározása.

Az agyagnak kötőkéessége technikai szempontból ama igen fontos tulajdonság, mely abban nyilvánul, hogy valamely agyag több vagy kevesebb soványító anyaggal (homok, chamotte) keverve, még mindig képlékeny marad, és kiszáritás után még mindig némi összetartást és az összezuzásnál nyilvánuló bizonyos ellentállást mutat. Az agyag kötőkéességét oly módon határoztam meg, hogy 1, 2, 3 . . . térfogat kovaliszttel kevertem és kúpokat készítettem, melyeket a kovaliszt mennyisége szerint 1, 2, 3 . . . számmal láttam el. A kiszáritás után megfigyeltem, hogy melyik számú kúp az, a melyről, kis ujjal gyöngén dörzsölgetve, egyes részecskék leválnak. Ezen eljárás megadja nekünk a kötőkéesség számát; ha ugyanis azt mondjuk, hogy valamely agyagnak a kötőkéessége 2, az azt jelenti, hogy az illető agyag két térfogatot a kovalisztból már csak gyöngén bir összeragasztani, hogy ez az eszközölendő soványításnak a végső határa.

II. Az égetési veszteségnek meghatározása.

Az égetésnél elbocsátja az agyag a vegyileg kötött vizet és egyuttal elégnek benne a netalán jelenlévő szerves anyagok is. A vegyileg kötött víz a tiszta agyagnak (a kovasavas timföldhidratnak) jellemző alkatrésze, és azt tapasztaljuk, hogy minél nagyobb az agyagnak a vegyileg kötött vízmenyisége, annál nagyobb a tűzállósága is. Ennélfogva szükségesnek tartottam az agyag égetési veszteségét meghatározni, mivel már ebből is az agyag tűzállóságára és tisztaságára következtetést vonhatunk. Kivételt ezen szabály alól csak azon agyagoknál tapasztaltunk, melyekben igen sok a szerves anyag (bitumen), továbbá a mésztartalmu agyagnál, mely az égetésnél szén-savat is veszít, mi által az égetési veszteség is nagyobbodik.

III. Az iszapolás által nyerhető anyag meghatározása.

Az iszapolást nem az elemzés értelmében vittem véghez, hanem célom csak az volt, hogy az iszapolás által valamely agyagból nyerhető finom anyag mennyiségét meghatározzam. E szerint megítélhetjük az illető agyag értékét és szállításra érdemes voltát. E célból csakis a legfinomabb leiszapolható agyag mennyiségét határoztam meg, még pedig csak is a kaolin-szerű homokos és kavicsos agyagoknál.

IV. A mész meghatározása.

Az agyagban lévő finoman eloszlott mészről tudjuk, hogy az agyag tűzállóságát csökkenti, de bizonyos célokra épen e mésztartalmu agyagot keressük, mint pl. a durva fayence (ónmázás edény) és a klinkernek gyártására. Csekélyebb mésztartalommal bíró agyag a téglagyártásra még alkalmas, sőt erős égetésnél jó anyagot is szolgáltat, de a sok meszet tartalmazó téglá, különösen hiányos égetés mellett, nem tartós. A mész mennyileges meghatározása annál is inkább szükséges, minthogy rendszeren csak vegyítés által állítunk elő oly agyag-keverékeket, melyek a kívánt mennyiségű meszet tartalmazták.

A mész meghatározása a rendes mennyileges analízis útján történt.

V. Az égetési próbák.

A gyakorlat embere a legnagyobb súlyt az égetési próbákra szokta fektetni, mivel ezek az agyag alkalmazhatóságáról a legjobb felvilágosítást nyújtják. Az égetési próbából megtudjuk, hogy hogyan viselkedik az agyag a tűzben, mily színűvé lesz, és mennyire tűzálló. Együttal kitűnnek az égetési próba által az agyagnak hibái is, különösen magasabb hőmérséknél kiolvadnak belőle a behintett idegen ásványszemek, mint pl. a Pyrit, mely mint kiolvadt, vagy színes pont lesz láthatóvá, mi által a kísérletező figyelmeztetve lesz a netán szükséges iszapolásra.

Ujabbban igyekeztek bizonyos tűzállósági fokozatokat felállítani, s különösen BISCHOF, valamint RICHTERS is foglalkoztak ezen tárggyal. Mielőtt azonban az általam alkalmazott eljárásra áttérnék, szükségesnek tartom nevezett két bűvár eljárását ismertetni, valamint saját e tárgyra vonatkozó tapasztalataimat is előadni.

1. Az agyag tűzállóságának meghatározása kvarczliszttel Bischof szerint.

BISCHOF az agyag tűzállósági fokát az által határozta meg, hogy a megvizsgálandó agyagot 1, 2, 3 . . . sulyrész tiszta kvarczliszttel keverte, kis hasábokat készített belőle, és ezeket a SEEFSTRÖM-féle kemenczében égette. Az agyag tűzállósága emelkedik a kvarcztartalommal. BISCHOF az égetett hasábokat egy ugyanazon tűzben égetett normál agyagból (egyenlő sulyrész garnikirkagyag és kovaliszt) készített hasábbal hasonlította össze és avval a számmal jelölte az agyag tűzállóságát, a mely számú hasáb a normál agyaghasábbal hasonló külsejű volt. Ezen eljárást azonban később maga BISCHOF is elejtette, mivel csak bizonyos hőmérsék pontos megtartása mellett (az öntött vas olvadási pontjánál) ad jó eredményt, mit azonban mindig eltalálni igen bajos, mert ha a hőmérsék magasabbra emelkedik, akkor a kvarczliszt inkább csökkentti az agyag tűzállóságát. Azt is tapasztalták, hogy a kovaliszt jobban emeli a tiszta agyag tűzállóságát, mint az olyan agyagét, a mely égvényes földfémeket is tartalmaz, melyekkel a kovasav könnyen olvadó üveget alkot.

2. A Richters-féle eljárás.

RICHTERS normál agyagnak az oly agyagot veszi föl, mely a kovácsolt vas olvadási hőmérsékében fényes felületűvé lesz. Ha a megvizsgálandó agyag még ennél is nagyobb tűzállóságot mutat, akkor 0.1, 0.2, 0.3 . . . suly-

rész kvarcsliszttel keveri az agyagot, mi ily magas hőmérsék mellett csökkenti az agyag tűzállóságát, ellenkező esetben pedig 0·1, 0·2, 0·3, 0·4 . . . súlyrész timfölddel keveri, mi az agyag tűzállóságát fokozza. Az agyaghasábokat a Deville-féle kemenczében égeti és a tűzállóságot azon hasáb számával jelöli, mely a normál agyaghoz legjobban hasonlít. RICHTERS a normál agyaghoz hasonló agyagot \pm -szal jelöli meg, t. i. midőn kovással csökkenteni kell az agyag tűzállóságát, a számot — jellel látja el, ha timfölddel fokozni akarja, hogy az agyag a kellő tűzállóságot mutassa, akkor a szám elé a + jelet írja.

A RICHTERS-féle eljárásról el van ismervé, hogy kivitele nehéz. Mivel a timföld igen hatásosan emeli az agyag tűzállóságát, csak kis mennyiségekben (tized részeket) szabad az agyaghoz keverni, hogy több fokozatot nyerjünk, a mely eljárás azonban nagy pontosságot kíván, mivel csekély hibák is már lényeges eltéréseket szoktak okozni. Több kísérletnél azon tapasztalatra is jutottam, hogy nagyon nehéz a hasábsorozatban a felület fénye szerint kiválasztani azon hasábot, a melynek számát tűzállósági foknak venni akarjuk, mivel a fény a sorozat hasábjain rendszeresen fokozódik.

3. A Bischof-féle eljárás timföld- és kvarczból álló keverékkel.

BISCHOF, a kovással alapuló eljárásának hiányait beismervén, később a tűzállóságnak meghatározására 1 súlyrész timföld- és 1 súlyrész kvarczból álló keveréket alkalmazott, mely keverék magában véve teljesen tűzálló. BISCHOF ezen keverékből 1, 2, 3, 4 . . . súlyrészt tesz az agyaghoz, és a keverékből készített hasábokat a Deville-féle kemenczében égeti. BISCHOF azon hasáb számát veszi föl tűzállósági foknak, mely a legmagasabb hőmérséknel még likacsos marad, és a színes folyadékot pl. a tintát még magába szívja.

Ezen eljárás szerint mintegy 35-féle agyagot vizsgáltam meg, de az eredmények annyira nem elégitettek ki, hogy a tűzállóság fokának ily módon való meghatározásáról végleg lemondtam. A BISCHOF-féle eljárásnál azt tapasztaltam, hogy ezen eljárás igen tűzálló agyagokra talán még alkalmazható, de ha könnyen olvadó s különösen sovány agyaggal van dolgunk, a likacsosság szerint határt vonni épenséggel lehetetlen, minthogy a többszörös mennyiségű timföld-kvarcz-keverékkel előállított hasáb teljesen elveszíti az agyagszerűségét. Az ilyen sok timföld-kvarcz-keverékből és kevés agyagból készített hasábban az olvadó agyag összeragasztja a keverék egyes szemeit, de egész tömegében mégis likacsosnak fog mutatkozni. Igen kövér agya-

goknál megint azt tapasztaltam, hogy már az első hasábok látszanak likacsosaknak, voltaképen finom repedéseket mutatnak, a melyek a színes folyadékot felszívják, míg a magasabb számu kellően soványított hasábok csak kőanyagszerű töréssel bírnak. Különben már maga BISCHOF is utalt arra, hogy némelykor a hasábban apró hólyagok vannak, melyek tévutra vezethetik a vizsgálót, mivel a téntát beszívják, de én gyakran egyáltalában nem voltam képes megvonni a határt a hólyagos és földes-likacsos tömeg között. További tapasztalatom az is volt, hogy a timföld és kovasavból álló keverék sem fokozza egyformán a különféle agyagok tűzállóságát. Pl. a svábfalvi fehér agyag, mely koksztűzben teljesen megolvad, s így csak csekély tűzállóságot mutat, két sulyrész timföld-kvarcczal keverve, már teljesen tűzálló, míg a legjobb tűzálló agyagok ugyan avval a keverékkel szintén csak azt a tűzállósági fokot mutatják. Ez csak úgy magyarázható meg, hogy 1—2 sulyrész timföld-kovasav keverék által különben tiszta, de kevésbé timföldes agyagban nagyon is fokozzuk a timföld tartalmát, míg a tűzálló, sok timföldet tartalmazó agyagban e keverék nem fokozza azt oly arányban, továbbá hathat a kovasav is az ilyen tűzálló, de különben nem nagyon tiszta agyagban, ha bár csak kis mennyiségben is jelenlévő égvényes földfémekre és a vasélegre, ezekkel könnyen olvadó üveget képezvén.

Ezen tapasztalatok után kísérleteimnél csak is a gyakorlati próbára szorítkoztam, a mennyiben a következő eljárást követtem: A megvizsgálandó agyagból készített gulákat 3-féle hőmérséknél égettem, még pedig:

1. A gázmuffel kemenczében.

(A táblázat c rovata.)

A hőmérsék ezen kemenczében körülbelül 1000 fokig emelkedik, tehát a legmagasabb hőmérsékig, melyet a fazekasárak és téglák égetésénél alkalmaznak.

2. A kokszzsal fűtött olvasztó kemenczében.

(A táblázat b rovata.)

Erre a célra szolgált egy kokszzsal fűtött olvasztókemence, melyben a gulák agyagtalpon elhelyezve és egy tégelylyel befödve voltak. Az ezen kemenczében elért hőmérséketet legalább is 1400 °-ra becsülöm. A mint kísérletek által meggyőződtem, e kemenczében a porcellán máz is megolvad. Két egymásra fektetett mázas porcellán-cserép összeragad a tűzben, és tiszta cobalt-éleggel befestett porcellándarabon annyira meglágyul a máz újból, hogy a cobalt-éleget teljesen feloldja.

3. *A Deville-féle kemenczében.*

(A táblázat *a* rovata.)

Az alkalmazott kemenczeaknának átmérője 200 $\frac{m}{m}$, magassága 380 $\frac{m}{m}$. A levegőt a fuvó 2—3 $\frac{m}{m}$ nyomás alatt 12 körben lévő nyíláson át fujja a kemenczébe. Minden égetés 1 óráig tart és 6 kiló kokszot vesz igénybe. A kísérleti gulák hassziai tégelyanyagból készített talpra voltak elhelyezve és hassziai tégelylyel voltak befödve.

A hőmérséklet legalább 1550 °-ra emelkedik e körülmények között; — és tiszta kovácsolt vasszegek teljesen megolvadnak e kemenczében.

Ezen egyszerű eljárást a következő okoknál fogva tartottam legalkalmasabbnak a szóban álló kísérletek keresztülvitelére, még pedig:

1. A kísérleti gulák lehetnek oly nagyok, hogy az agyagnak színét és minőségét égetés után jól lehet felismerni. Az agyagban lévő idegen és káros befolyású testekre, mint a behintett pyrit-jegeczek, csillám- vagy más nemű ásvány szemekre könnyen rá lehet ismerni, különösen a magasabb hőfoknál égetett próbákon, miután az ily idegen testek mint kiolvadt pontok vagy színes foltok láthatók a felületen.

2. A *(c)* hőmérsék megfelel a legerősebb fazekas-tűznek, a *(b)* a porcellán-tűznek és az *(a)* hőmérsék azon legmagasabb hőmérséknek felel meg, melyet az iparban általában alkalmazni szoktak és így közvetlenül is vonhatunk az égetési eredményekből következtetést az agyag alkalmazhatóságára.

3. Ezen eljárás oly egyszerű és az eredmények oly világosak, hogy még a kevésbbé iskolázott kisiparos is nehézség nélkül megértheti és felhasználhatja.

Igaz, hogy hasonnemű agyagoknál a finomabb megkülönböztetést nem vihetjük keresztül ezen eljárás szerint, de elvégre az erre alkalmazott RICHTERS- vagy BISCHOF-féle módszerek sem bizonyultak jóknak s e tekintetben pusztán csak laboratoriumi kísérletek általában nem lehetnek kielégítőek. Egymáshoz közel álló agyagok közötti különbségek legjobban az alkalmazásnál tűnnek ki; ebbe belebocsátkozni nagyon messze vezetne volna, mivel a jelen munka célja csak általános tájékoztatást nyújtani az agyagok különböző tűzállóságáról. A könnyebb áttekintés szempontjából mégis kívánatos volt az osztályozás és a tűzállóságnak számokban való kifejezése. Az ilyen fokozatot fel is állíthatjuk, ha az eljárásom szerint égetett próbagulákat külsejük alapján csoportosítjuk. Csoportjaink agyag-gulái a következő jellemző sajátságokkal bírnak:

- α) A kísérleti gula a Deville-féle kemenczében (a) teljesen tűzállónak mutatkozik --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- **1**
- β) A kísérleti gula (a) felülete gyöngye fényű, vagy esetleg csak kevés, apró hólyagot tüntet fel --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- **2**
- γ) A kísérleti gula (a) felülete fényes, hólyagosan felduzzadva, de alakját még megtartja --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- **3**
- δ) A kísérleti gula (a) megolvad hólyagos vagy salakszerű tömeggé **4**
- ε) A kísérleti gula az (a) kemenczében megolvadt, de (b)-ben tűzállónak bizonyul, vagy legföljebb csak gyöngye fényt mutat --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- **5**
- ξ) A kísérleti gula (b) kemenczében fényes vagy hólyagos felületűvé lesz --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- **6**
- η) A kísérleti gula (b) hólyagosan felduzzad és kezd megolvadni --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- **7**
- θ) A kísérleti gula (b) kemenczében teljesen megolvad és csak a (c) próba marad meg --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- **8**

Ha az agyagot ilyképen osztályozzuk és mint föntebb **1—8** számmal látjuk el, akkor ezen számokat tűzállósági fokoknak is vehetjük. Ezen osztályozásnak az az előnye, hogy a fokok nem holt vizonyszámok, hanem közvetlenül jelzik a csoport bizonyos sajátosságát.

Az agyagokat ezenkívül három csoportra választottuk szét, még pedig az első csoportba (**I**) azon agyagokat vettük föl, a melyek a Deville-féle kemenczében (a) kovácsolt vas olvadási pontját túlhaladó hőmérséknél) még némi tűzállóságot mutatnak s melyeket tűzálló agyagoknak mondunk. (Ide tartoznak az **1, 2** és **3** tűzállósági fokkal bíró agyagok.)

A második osztályba (**II**) azon agyagokat soroztuk be, melyek a kokszkemenczében (b) még némileg tűzállóknak mutatkoznak (**4—7**) s melyek színök- és minőségük szerint kőanyagáruk, kőedény, főzőedény stb. készítésére alkalmazhatók, míg a kokszkemenczében megolvadó közönséges agyagokat (ide számítva a mésztartalmuakat is) a **III** csoportba tettük (a hová csupán csak a **8.** tűzállósági fokozat tartozik).

Tudományos alapot ezen egész kísérleti eljárásnak tulajdonítani nem akarok, de gyakorlatilag kielégítőnek tartom, annál is inkább, mivel az iparos, ki egyes agyagnemeket a gyakorlatból ismer, a mondottak és a következő táblázatok nyomán az előtte ismeretlenekre is következtethet. Ugyan ez okból felvettünk az összehasonlítás kedvéért még néhány külföldi, nálunk még gyakran alkalmazásban lévő agyagot is: nevezetesen az iszapolt *Zettlitz*i kaolint, a *Blanskói* agyagot, a *Prisnitzi* kőedény-agyagot, és a fővárosi kályhakészítők által még gyakran használt u. n. *ausztriai kályhaföldet*.

Budapest, 1885. június havában.

Petrik Lajos.

*A következő táblázatokban foglalt csoportok-
nak áttekintése.*

	Lapszám
<i>A)</i> Az agyagok --- --- --- (177 drb) --- --- ---	20
I. csop. 1. tűzállósági fokozat--- (21 db) --- --- ---	20
I. csop. 2. " " --- (24 ") --- --- ---	30
I. csop. 3. " " --- (16 ") --- --- ---	40
II. csop. 4. " " --- (14 ") --- --- ---	44
II. csop. 5. " " --- (18 ") --- --- ---	48
II. csop. 6. " " --- (12 ") --- --- ---	56
II. csop. 7. " " --- (19 ") --- --- ---	58
III. csop. 8. " " --- (53 ") --- --- ---	64
<i>B)</i> Márgák és Czementek --- (18 drb)--- --- ---	78
<i>C)</i> Mészkövek --- --- --- (13 ") --- --- ---	79
<i>D)</i> Dolomit --- --- --- (2 ")--- --- ---	80
<i>E)</i> Magnesit --- --- --- (2 ") --- --- ---	81
<i>F)</i> Trasz-Beton --- --- --- (5 ")--- --- ---	81
<i>G)</i> Festőföldek—Bolos --- (8 ") --- --- ---	81
<i>H)</i> Kvarcz --- --- --- (10 ")--- --- ---	82
<i>I)</i> Kavics --- --- --- (2 ") --- --- ---	83
<i>K)</i> Homok --- --- --- (17 ")--- --- ---	84
<i>L)</i> Csiszolópala --- --- --- (4 ") --- --- ---	86
<i>M)</i> Zsirkő-Agalmatolith --- (2 ")--- --- ---	86
<i>N)</i> Asbest --- --- --- (1 ") --- --- ---	87
<i>O)</i> Gneisz-Gránit --- --- --- (1 ")--- --- ---	87
Összesen 262 drb.	

A)

**AZ AGYAGOK RÉSZLETES TÁBLÁZATOS
FELSOROLÁSA.**

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóáll mástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékokban	Mész tartalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próbakemen- cében (muffel) c.	Koksz- kemencében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
I. Csoport,											
A 1	1	180	Bélabánya (Hont megye) Nándortárna Vasuti állomás helyben	Hőfőhéragyag (Dill- nit és Agalmatolit név alatt ismer- tes.) Karcza fényes, tapintása nagyon finom. Korlátolt mennyiségben for- dul elő a Nándor- tárnában	0	13.85	—	—	Hőfőhé- rőrekeny	Fehér, repe- deztett, telje- sen likacsos	fehér, teljesen fénytelen, érdes törésű
2	2	93	Sztrajnyán (Ung megye) Vasuti állomás Nagy-Mihály 1 km távolság- ban	Fehér színű, ho- mogén és igen zsi- ros agyag; karcza fényes és sima, gyéren kvarczkris- tályok látszanak. Az agyagtelep kö- zépső része tiszta fehér, csak a fölű- lete kissé sárgás Az agyagtelep vas- tagsága 2—5 m/. közt változik és 4—11 m/. mélység- ben fekszik, fedője diluviális sárga agyag és kavics. A kaolinos agyag Riolitoktól származ- zik, illetőleg Riolit- tufának nevezhető. Neogén, mediter- rán emelet	1	11.85	—	—	Sárgás-fehér színű, gyéren behintett csillám- pikkelyekkel	Szürkés fehér köanyag szerű töréssel	Hasonló a b próbához ke- vés kiolvadt ásvány szem- mel

A telep-tulajdonos vagy bérlet-neve és lakása	Az anyag beküldője vagy gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
---	----------------------------------	---------------------------	--------------	----------------------------------	--------------	------------------------------

1. Tűzállósági fokozat.

M. kir. Bányakincstár	M. kir. bányagazgatóság Selmeczbányán	Tárna	A bányánál 1 met. m. 95 kr.	A selmeczbányai kohó az egész készletet felhasználja tűzálló anyagnak. Mások használatára nem bocsátatik áruba	2000--3000 met. m. a kohó szűkségele szerint	A selmeczbányai m. kir. Bányagazgatóság 1879-ik évben elemezte. A zúzott és mosott anyag tartalmaz : Kovászav (SiO ₂) ... 30.40 Timföld (Al ₂ O ₃) ... 52.68 Vasoxid (Fe ₂ O ₃) ... 0.80 Manganoxidul (MnO) 0.30 Mész (CaO) ... 0.89 Magnesia (MgO) ... 0.39 Kénsv (SO ₂) ... 0.80 Víz (H ₂ O) ... 11.88 Alkáliuk ... 1.50 99.64 KARAFIAT és HUTZELMANN elemzése szerint pedig : Kovászav (SiO ₂) ... 22.7 Timföld (Al ₂ O ₃) ... 57.3 Víz (H ₂ O) ... 20.0 100.0
Gróf SZTÁRAY ANTAL Nagy-Mihály	KALECSINSZKY SÁNDOR	A telep bányászati fel van tárva aknával	—	A helyi gyárban és Pécsre a Zsolnay-féle gyárba	—	A m. kir. földtani intézet hivatalosan elemezte az agyagot saját laboratóriumában KALECSINSZKY SÁNDOR vegyész által. A légszáraz agyag elemzése a következő eredményt nyújtotta : Kovászav (SiO ₂) ... 51.76 Timföld (Al ₂ O ₃) ... 30.70 Vasoxid (Fe ₂ O ₃) ... 2.20 Káliumoxid K ₂ O } 0.35 Nátriumoxid (Na ₂ O) } Chemiaiilag kötött víz ... 10.90 Higroszkopikus víz 4.31 100.22

Csoportjelző és folyó szám	Lejtári szám	Kísérleti szám	Leleghely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben; és vezet-e oda közszíjvaljárhatóút és milyen?	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékokban	Mészirtalom százaikokban	Égetési kísérlet		
									Próbakemenczében (muffel) c.	Kokszkemenczében b.	Deville-féle szélkemenczében a.
3	3	42	Pappfalva (Kolozs megye). Vasuti állomás Kolozsvar 10 km községi út	Szürkésfehér, csilámos, homokos, sovány agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	0	—	—	—	Laza, homokoszerű	Fehéres, kemény, homokoszerű	Fehéres homokoszerű, gyöngfénytű felülettel
					iszapolt agyag	8.73	20	—	Fehér, sima felületű	Fehérszínű, porcellán-szerű	Fehér porcelán-szerű
4	4	140	Pojen (Krassó-Szörény megye). Vasuti állomás, Zám 36 km községi út	Sárgásfehér kővér agyag, rozsdás foltokkal. Karcza fénytelen és sima, tapintása zsiros	3	12.17	—	—	Világos-sárga színű	Szürke, kőanyag-szerű	Barnaszínű fénytelen felülettel
5	5	21	Csikberény (Fehér megye). Vasuti állomás, Moha 16 km	Sárgásfehér, kissé homokos, sovány képlékeny agyag, kevés csillámmal, karcza fénytelen, tapintása érdes. Második minőségű	2	8.46	—	—	Rózsás-fehérszínű	Világosszürke, kőanyag-szerű, sok behintett ásványszem, üvegcséppszzerűen kiolvad	A kísérleti gúla hasonlít a b. próbához

A telep-tulajdonos vagy bérelő neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Evi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	Dr. KOCH ANTAL tanár	—	—	Tűzálló anyagul használtatik Kolozsvárt	—	<p>Az iszapolt agyag finom, sima tapintású, de nem köt. Gyakorlatilag megvizsgálta dr. KOCH ANTAL egyetemi tanár (lásd: A kolozsvári ipar- és kereskedelmi kamarának 1882. évi jelentését, 139. l.).</p> <p>A papfalvi agyag összetétele dr. LIEBERMANN LEO elemzése szerint. (Jelentés a budapesti m. kir. állami vegyikísérleti állomás 1881–84. évi munkálatairól, 203. l.).</p> <p>Sósavban oldható 2·88 " oldhatatlan 97·12</p> <p>Az oldható részben tartalmazzatik:</p> <p>Al₂O₃ és Fe₂O₃ ... 0·56 CaO ... 0·88 MgO ... 0·256 Alkaliák ... 0·539 Cl ... 0·249 SO₃ ... 0·168</p> <p>Az oldhatatlan részben tartalmazzatik:</p> <p>SiO₂ ... 88·32 Al₂O₃ ... 8·72</p> <p>NB. Az iszapolt agyag elemzése hiányzik.</p>
OSTEN LEOPOLDINA barónő, született SZTOJANOVICS LUGUST Pommeránia (vagy Pojen)	A tulajdonos	—	—	—	—	<p>Elemezte TELEK JÁNOS egyetemi tanársegéd dr. WARTHA VINCZE tanár kémiai-technológiai laboratóriumában 1885 márcz. 3-án:</p> <p>100^g-nél szárított anyag összetétele</p> <p>Izzítási veszteség: 11·76%</p> <p>SiO₂ ... 58·89 « Al₂O₃ ... 33·55 « Fe₂O₃ ... 3·35 « CaO ... 0·53 « MgO ... nyomokban</p> <p>100·08%</p> <p>Az agyag színe fehér, kissé szürkés. Sósavval nem pezseg. Muffel kemenczében égétve világossárga lesz.</p>
—	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	Külművelet	—	Zsámolyi fazekasok használják finomabb fazekas tárgyak készítésére és durvábbak befestésére	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékotban	Mészirtalom százalékotban	Égetési kísérlet		
									Próbakemen- cében (muffel) c.	Koksz kemenchében b.	Deville-féle szél-kemen- chében a.
A 6	6	47	<i>Bánlaka</i> (Bihar megye) község nyugati végén. Vasuti állomás Rév 9 $\frac{1}{2}$ m. Rossz mezei út	Szürke tömött kép- lékeny agyag, sár- gás sávokkal. Ta- pintása zsiros; karcza fényes, hosz- szabb ideig a sza- bad levegőn szárít- va szétesik szögle- tes apró darabokra. 5—6 $\frac{1}{2}$ m. mélység- ben jurakorbeli kvarcitos homok- kő közt szabály- talan tömzsökben	3	10-77	—	—	Sárgás-fehé- rszínű	Szürkés-fe- hérszínű kő anyagyszerű töréssel	Szürkésszínű, fénytelen fe- lületű, mint a b. próba. Gyé- ren behintett ásványszemek kiolvadnak
7	7	26	<i>Sonkoltyos</i> (Bihar megye) a Dumbrava ne- vű magaslaton. Vasuti állomás Rév 10 $\frac{1}{2}$ m. Abányához na- gyon meredek erdei út vezet	Szürke, tömött ho- mogén, kővér agyag; karcza fé- nyes; könnyen ha- sadozik; elvállási lapjai fényesek, redőzötték: kagy- lós töréssel. Hosszabb ideig sza- bad levegőnek ki- téve, szétesik apró darabokra. Előfor- dulása szabályta- lan, tömzs és lencse alaku a jura kor- béli quarcitos ho- mokok közt	1	9-37	—	—	Ugyanaz	Világos szür- késféhérszínű, kőanyagyszerű töréssel	Világos szür- késszínű, mint a b. próba. Fénytelen fe- lületű, kevés, apró hólyag- gal
8	8	45	<i>Sonkoltyos</i> (Bihar megye) Dumbrava ne- vű magaslaton. Vasuti állomás Rév 10 $\frac{1}{2}$ m. A bányához na- gyon meredek rossz erdei út vezet	Szürkésfehér sárga sávokkal, képlekeny agyag apró fehér csillámpikkelyek- kel; karcza kissé fényes, tapintása finom. A Dumb- rava tetején csak 1-5 m mélységben, szabálytalan töm- zsökben fordul elő. A révi fazekasok nyitott gödrökben ássák. Alatta követ- kezik quarcitos homokkő és még lejjebb jurakorbeli mészkö	1	10-27	—	—	Világossár- gás rózsaszí- nű, apró csil- lámpikkelyek- kel	Szürkés-fe- hér, kőanyag- szerű. A be- hintett csil- lámpikkelyek kiolvadnak	Sárgásszürke, fénytelen fe- lülettel külön- ben hasonló a b. próbához

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
Bánlaka községe	MATYASOVSKY JAKAB	Fazekas gödrök	A révi fazekasok csoportosan ássák az agyagot és szekérszámba fizetnek a községnek 30 krt	A révi fazekasok	—	<i>Laplo elem</i>
Gróf ZICHY JENŐ, Bérlo DEUTSCH HENRIK, Réven	Ugyanaz	1 mély akna létezik	10 mm-za waggonba rakva 150—200 frt	Néhány hazai üvegyárban	—	HAUER K. a bécsi cs. kir. földtani intézet vegyésze 1863-ik évben elemezte SiO ₂ 71.5 Al ₂ O ₃ 20.2 H ₂ O 8.0 Fe ₂ O ₃ és CaO nyomokban
Ugyanaz	Ugyanaz	Szükséglet szerinti nyitott gödrök	—	Csekély mérvben a révi fazekasok	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen ?	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag szazalékotokban	Mésztartalom szazalékotokban	Égetési kísérlet		
									Próba kemencében (muffel) c.	Koksz kemencében b.	Deville-féle szél-kemencében a.
A 9	9	153	<i>Kőzepes</i> (Bihar megye) a község közepe táján a jobbra fekvő domb alján. Megyei út vezet egészen a legközelebbi vasuti állomáshoz, 28 $\frac{1}{2}$ m távolságra Eledig	Barnásszürke kővér agyag, sok lignit-darabokkal, levegőn szárítva felülete vöröses-sárga lesz. Tapintása finom, karcza fényes, világos-szürke. Az 1-5 m vastag lignittelep közvetlen felülete, az agyagréteg 1 m-nél vastagabb, egész vastagsága nincsen feltárva. Neogén, pannóniai emelet	3	23'61	—	—	Sárgásszínű kevés apró csillámpikkelylyel	Sárgás-szürkeszínű kőanyagyszerű	Barnás-sárgaszínű, gyéren behintett ásványszemek kiolvadnak
10	10	4	<i>Rév</i> (Bihar megye) Pozsorita nevű hegyen. Erdei meredekút vezet a bányához. Távolsága a révi v. állomástól 6 $\frac{1}{2}$ m	Csokoládé-színű, egészen szénfekete, tömött homogén, kővér agyag; könnyen hasadozik; elvállási lapjai fényesek, redőzöttek, törése kagylós. Hosszabb ideig szabad levegőnek kitéve, porladozik. Előfordul a szürke agyaggal együtt, szabálytalan tömzs- és lencsealakban a jurakorbéli quarcizitos homokkőben	0	14'83	—	—	Sárgás-fehérszínű, apró csillámpikkelyekkel	Szürkés-fehér, kőanyag-szerű töréssel	A kísérleti gúla fénytelen felületű, mint a b. próba. A behintett csillámpikkelyek kiolvadnak
11	11	23	<i>Zagoria</i> (Horvátország) vidékéről. Vasuti állomás Zapresic	Feketebarna, szivós, tömött homogén agyag elszenesedett növénynyel. Karcza nagyon fényes és sima, tapintása zsiros. Nagy elterjedésben és mennyiségben a barnaszén-képletben	4	11'07	—	—	Sárgásfehértiszta	Világos-szürke kőanyag-szerű	Sárgás-szürke apró hólyagokkal
12	12	105	<i>Bajna</i> (Esztergom m.) Simitó hegy. Dunai hajóállomás Nyerges-Ujfalu 16 $\frac{1}{2}$ m községi út	Barnás és zöldes kővér agyag. Karcza fényes és sima. Tapintása finom. Nagy mennyiségben fordul elő a Simitó nevű hegyen a Dachstein mésztalattal. Eocén	1	11'55	—	—	Sárgás-szürkeszínű	Barnaszínű, fénytelen felülettel	Barnaszínű, fénytelen, kevés apró lyaggal

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
Feketeerdői üveghuta uradalom; magyar földhitelintézet Budapest	MATYASOVSKY JAKAB	Próbavás	—	—	—	
Gróf ZICHY JENŐ; bérlo: DEUTSCH HENRIK, Réven	Ugyanaz	1 tárnaletezik	100 mmázsa wagonbarakva 70—90 forint	Pécsre a Zsolnay-féle gyárba	Körülbelöl 20,000 mmázsa	Az agyag nehezen ázik át és kiszáritása után nem köt
Magán birtokosok	ZSOLNAY VILMOS Pécs	Bányaművellet	—	Több horvátországi téglagyárba és Pécsre a Zsolnay-féle gyárba	—	
A bajnai uradalom és több kisebb birtokosok tulajdona	SCHÖNBECK, Esztergomban	Külművelet	—	Tűzálló téglák gyártására és néhány hazai üvegyárakba olvasztó edényekre	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajó-állomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen?	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékokban	Mésztartalom százalékban	Égetési kísérlet		
									Próbakemenczében (muffel) c.	Koks-kemenczében b.	Deville-féle szél-kemenczében a.
A 13	13	31	<i>Zámoly</i> (Fehér megye) Gránáthegy. Vasuti állomás Székesfehérvár 18 $\frac{1}{2}$ m jó megyei út	Barna, csokoládé-színű, homogen kövér agyag számos fényes csuszamlási lapokkal, karcza fényes, sima, tapintása finom, zsiros. Neogén?	4	13-25	—	—	Rózsás-színű	Zöldes-sárga, behintett ásványszemek mint sötétebb pontok láthatók	Barna-színű, fénytelen, kevés apró hólyaggal
14	14	104	<i>Diósgyőr</i> (Borsod megye) Tatárarok. Vasuti állomás nem messze a bányától	Világosbarna és sárgás, képlékeny agyag, széndarabokkal. Karcza fényes és finom, tapintása finom. Nagyobb mennyiségben a Tatárarokban. Neogén	2	9-68	—	—	Sárgás-fehér	Sárgás-szürke	Sárgás-szürke, ritkán behintett ásványszemek kiolvadnak
15	15	107	<i>Binis</i> (Krassó-Szörény megye). Vasuti állomás Román-Bog-sán 10 $\frac{1}{2}$ m községi út	Szürke, képlékeny homogen agyag. Sok apró fehér csillámmal és elszennesezett növényekkel. Karcza nagyon fényes és sima, tapintása finom. Neogén	1	10-20	—	—	Sárgás-fehér	Szürke-színű, kőanyszerű töréssel	Szürke-színű, mint a b. próba, — kevés behintett ásványszemek kiolvadnak
16	16	154	<i>Poltár</i> (Nógrád m.) Vasuti állomás Fülek 20 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Barnás színű kövér agyag. Karcza fényes, tapintása zsiros	3	10-80	—	—	Sárgás-fehér, igen kevés csillámmal	Világos-szürke, kőanyszerű	Világos-szürke, hasonló a b. próbához
17	17	176	<i>Kovácsó</i> (Bereg megye) Vasuti állomás Beregszász 20 $\frac{1}{2}$ m Tisza-Ujlak 14 $\frac{1}{2}$ m nagyobb részt országút	Fehér zsiros agyag. Karcza fényes tapintása finom	2	10-42	—	—	Fehér	Rózsás-fehér porcellán-szerű	Fehér, fénytelen felületű, porcellán-szerű, áttetsző
18	18	156	<i>Keresztényfalva</i> (Neustadt) (Brassó megye) Vasuti állomás Brassó 10 $\frac{1}{2}$ m országút	Barnás-szürke kövér agyag. Karcza fényes, tapintása zsiros	2	12-70	—	—	Rózsás-fehér csillámos	Sárgás-szürke kőanyszerű kiolvadt ásványokkal	Szürke, a mutatkozó ásványok pöttyes felületet idéznek elő. Alapja fénytelen
19	19	58	<i>Város-Lőd</i> (Veszprém m.) Vasuti állomás helyben, a bányához erdei út vezet	Sárgásfehér képlékeny agyag. Karcza fényes, tapintása finom	4	11-17	—	—	Rózsás-színű	Világos-szürke, kőanyszerű	Sárgás-fehér, fénytelen felületű, a tatkozó kevés ásványszemek kiolvadnak
20	20	94	<i>Blansko</i> (Morvaország)	Fehér tömött homogen agyag. Karcza fényes, tapintása zsiros	1	10-94	—	—	Fehér, karczolat, csillámos	Sárgás-fehér, kemény	Szürkés-fehér kőanyszerű fénytelen felületű

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bányája vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
Bérlo SCHÖNBERGER IGNÁCZ	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	Külművelet	Helyben 1 kocsirakomány körülbelül 10 mm. 2 ft	Zámolyi fazekasok	—	
Tulajdonosa a m. kir. vas- és acélgvár Diósgyőrön	Kocsis János	—	—	A vaskohók kibélelésére és tűzálló téglák gyártására	—	
—	HALAVÁTS GYULA	—	—	—	—	
—	PETRIK LAJOS tanár	—	—	Több felső magyarországi kőedény-gyárban	—	
—	Dr. NOVÁK, Ungvár	—	—	—	—	
—	PETRIK LAJOS tanár	—	—	—	—	
MAYER	Ugyanaz	Nagy gödrök	—	A Mayer-féle kőedény-gyár Város-Lódön	—	
—	—	—	—	—	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen?	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százelekében	Mészirtalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próbakemencében (muffel) c.	Kokszkemencében b.	Deville-féle szélkemencében a.
A 21	21	186	Zettlitz (Csehország)	Fehér iszapolt Kaolin a Dallvitzi porcellán-gyárból	1	13-25	—	—	Fehér, kemény	Sárgás-fehér	Fehér, porcellánszerű

I. Csoport,

A 22	22	155	Brassó (Brassó megye) úgynevezett Burghals környékén	Barnásfehér sovány agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	7-85	—	—	Sárgás-fehér sok csillámmal, laza, karczolható	Világos-szürke, kőanyagszerű	Világos-szürke, gyöngye fényű felülettel
23	23	7	Sacza (Abauj-Torna megye). Vasuti állomás Kassa 16 $\frac{1}{m}$ országtól	Szürkés-fehér, sovány, homokos, csillámos, porladó agyag	Csak gyöngén köt 1	4-88	27-0	—	Fehér-színű, laza	Szürke-színű, kőanyagszerű töréssel	Szürke-színű, gyöngye fényű, hólyagos felülettel
24	24	168	Zámoly (Fehér megye) Gránáthegy. Vasuti állomás Székesfehérvár 18 $\frac{1}{m}$ megyei út	Élénkvörös, vasoxidos, kissé homokos agyag; száraz állapotban könnyen szétmorzsolható. Karcza kissé fényes, tapintása finom	2	12-29	—	—	Vörösszínű, kevés csillámmal	Vöröses-barna, kevés behintett ásványszemek kiolvadnak	Barna-színű, gyöngye fényű felülettel
25	25	24	Beregszász (Beregh megye) a «Nagy-Hegy» felső részén «Krétság» nevű bánya. A beregszászi vasuti állomástól 6 $\frac{1}{m}$ mezsei út	Kr. fehér, sovány porladó föld. Karcza fénytelen, tapintása kissé érdes, krétszerű kevésbé tiszta felületi apró kvarc-szemeket és riolit-darabcskákat tartalmaznak, és helyenként rozsdás foltokkal. Riolit-málladék eredeti fekhelyén nagy mennyiségben	0	3-75	—	—	Jó fehérszínű, porhanyós	Hófehér, laza	Hófehér, zománctiszta, fényes, repedt felülettel

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	—	—	—	—	—	

2. Tűzállósági fokozat.

—	PETRIK LAJOS	—	—	A Simon-féle kőedény-gyárban Brassón	—	
—	SEMSEY ANDOR	—	—	—	—	
—	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	Külművelet	—	Zámolyi fazekasok festőszernek használják. Edények készítésére félig homokkal keverik	—	Ezen agyag a 100. szám alatti csákvárik agyaggal azonosnak látszi
Tulajdonos Beregszász városa Bérlo: ZSOLNAY VILMOS, Pécs	MATYASOVSKY JAKAB	Tárna létezik	Eddig áruba nem bocsátott	Rége a frígyesfalvi vasgyár használta az olvasztó kibélelésére és 11—12 hónapig bírta a tüzelést. Jelenleg a Zsolnay-féle gyárba szállíttatik Pécsre	—	<p>A beregszászi kaolin összetétele dr. LIEBERMANN LEO elemzése szerint: (Jelentés a budapesti m. kir. áll. vegy-kísérleti állomás 1881—1884. évi munkálatairól, 202. l.)</p> <p>Kovasz (SiO₂) ... 62.000 Timföld (Al₂O₃) ... 23.760 Vasoxid (Fe₂O₃) ... — Mész (CaO) ... 0.365 Magnesia (MgO) ... 0.195 Alkáliák (KNa) ... 1.254 Izzítási veszteség ... 12.000</p> <p style="text-align: right;">99.574</p> <p>Ujabbán KALECSINSZKY SÁNDOR a m. kir. földtani intézet vegyész-elemezte a «Krétyaslyukból» származó agyagot következő eredménnyel:</p> <p>Kovasz (SiO₂) ... 81.26 Timföld (Al₂O₃) ... 14.12 Higr. víz (H₂O) ... 4.73 Vas, Mangán, Alkáliák és Kénsav nyomokban ... 10.11</p>

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mésztartalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koksz kemen- cében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 26	26	163	<i>Telkibánya</i> (Abauj-Torna megye) vasuti állomás Hidas-Némethi 14 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Kékes-zöldbe játszó fehér, tömött, zsíros homogen agyag; kevésbé tisztá félesége rosdás foltokkal bir; karcza fényes sima, tapintása zsíros. Hasadék töltelék a riolitos közetben	3	7.03	—	—	Szürkés fehérszínű	Fehérszínű, porcellánszerű	Fehérszínű, gyöngé fényű apró hólyagos felülettel
27	27	166	<i>Radvány</i> (Abauj-Torna megye) vasuti állomás Sátor-alja-Ujhely 20 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Kréta fehér zsíros-fényű finom, homogen agyag. Levegőn szárítva felülete rosdás színű lesz, karcza fényes, tapintása zsíros. A riolitos közetekben, mint hasadék töltelék Neogén	1	5.44	—	—	Rozsás színű	Fehér, porcellánszerű, behintett idegen ásványszemek láthatók lesznek	Fehér, gyöngé fényű felülettel különben a b. próbához hasonló
28	28	44	<i>Ágris</i> (Árad megye) vasuti állomás Pankota 10 $\frac{1}{2}$ m községi út	Fehér, fényes felületű kissé sovány agyag, számos apró csillámpikkelyvel és kvarcyszemekkel, karcza fénytelen, érdes; tapintása érdes. Diluviális terraszok alatt elmálló gneisz fillitek felett fordul elő	0	4.89	67.0	—	Sárgás-fehérszínű, finom tapintásu. Az iszapolt agyag hasonló	Szürke, kőanyagyszerű. Az iszapolt agyag hasonló	Szürke, fényes kissé hólyagos felülettel. Az iszapolt agyag hasonló
29	29	49	<i>Ágris</i> (Árad megye). Vasuti állomás Pankota 10 $\frac{1}{2}$ m községi út	Sárgás szürke, kissé sovány agyag; sok fehér apró csillám pikkely- és kvarc szem látható benne; karcza fénytelen; tapintása érdes. Diluviális termek vashidroxidos kavicsrétegei közt fordul elő	3	6.43	—	—	Sárgaszínű, kevés apró csillámmal	Szürke, kőanyagyszerű	Szürke, gyöngé fényű, apró hólyagos felülettel
30	30	2	<i>Tardos</i> (Esztergom m.) vasuti állomás Tata-Tóváros 1 $\frac{1}{2}$ m vagy hajóállomás Sütő 14 $\frac{1}{2}$ m községi út	Barnás fehér képlekeny homogen agyag. Karcza fényes, tapintása finom	2	3.52	—	—	Világos rozzsás-sárgaszínű	Világos szürkés színű, — behintett ásványszemek kiolvadnak	Szürke színű. Gyöngé fényű felülettel, kissé felduzzad
31	31	100	<i>Csákvár</i> (Fehér megye) vasuti állomás Moha 26 $\frac{1}{2}$ m Szekesfehérvár 30 $\frac{1}{2}$ m. Jó megyei út	Élénk veres, vas-oxidos kővér agyag. Karcza kissé fényes, tapintása finom	2	12.81	—	—	Vörösszínű	Barnás-fekete fénytelen repedezett felülettel	Barnás fekete, gyöngé fényű repedezett felülettel

A telep-tulajdonos vagy bérlő neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
Gf. WALLIS Bérlő: FIEDLER GYULA Telkibányán	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	Tárna művelet	—	A telkibányai kőedénygyárba	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	LÓCZY LAJOS	—	—	Fazekasok fehér festékül korlátolt alkalmazással	—	
—	Ugyanaz	—	—	Korlátolt helyi alkalmazással	—	
Bérlő: ÖRÖM J. budapesti építész	ÖRÖM J.	—	—	Ezelőtt a tatai gyárban alkalmazták	—	
—	MAYER KÁROLY csákvári plébános	Külművelet	—	A csákvári fazekasok festéknek alkalmazzák	—	Ezen agyag azonosnak látszik lenni a 168. számú, Zámoly, gránáshegyi agyaggal

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mésztartalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koksz- kemen- cében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 32	32	96	<i>Csákvár</i> (Fehér megye) vasuti állomás Moha 26 $\frac{1}{2}$ m Székesfehérvár 30 $\frac{1}{2}$ m, me- gyei jó út vezet	Kékes-szürke kö- vér agyag, barna és sárga foltokkal, karcza fényes finom tapintása zsiros	3	10·66	—	—	Sárgás-szürke színű	Barnás színű, behintett ásvány- szemek kiolvadnak	Barnás színű mint a b. pró- ba, apró hó- lyaggal
33	33	66	<i>Tapolca</i> (Borsod megye) vasuti állomás Miskolcz 12 $\frac{1}{2}$ m. Jó út vezet a tapolczai für- dőig	Világos barna ho- mogen, képlékeny agyag, számos el- szenesedett nö- vénymaradvány- nyal nagyobb mennységben elő- fordul a televény föld alatt. Neogén	2	7·82	—	—	Rózsás színű fehér	Világos szür- ke kőanyag- szerű behin- tett ásvány- szemek kiol- vadnak	Hasonló a b. gulához né- hány apró hó- lyaggal
34	34	90	<i>Ujbánya</i> (Bars megye) a távolság a leg- közelebbi or- szágutig 4 $\frac{1}{2}$ m, innen a garam- berzencei va- suti állomásig 38 $\frac{1}{2}$ m	Sötét izabell szí- nű gyúrt és kevert agyag	1	8·42	—	—	Rózsaszínű	Barnás-szür- ke, több a be- hintett és ki- próbasok kiol- vadt ásvány- szem, mint a 89. számú próbánál	Sötétebb szí- nű, mint a b. próba, de kü- lönben ehhez hasonló
35	35	89	<i>Ujbánya</i> (Ugyanaz)	Világos izabell szí- nű agyag	1	10·16	—	—	Rózsaszínű	Sárgás-szürke színű, apró, behintett ásvány- szemek kiolvadnak	Sötétebb szí- nű, mint a b. próba, de kü- lönben ehhez hasonló
36	36	152	<i>Rév</i> (Bihar megye) Pozsorita ne- vű hegyen. Erdei meredek út vezet a bá- nyához. Tá- volság a Révi v. állomástól 6 $\frac{1}{2}$ m	Szürke, tömött ho- mogén, kövér agyag, karcza fé- nyes, könnyen ha- sadozik, elválási lapjai fényesek, re- dőzöttek, kagylós töréssel, hosszabb ideig szabad leve- gőnek kitéve, szét- esik darabokra. Előfordulása sza- bálytalan tömzs és lencse alakú a ju- rakorbeli kvarczi- tos homokkőben	1	8·18	—	—	Szürkés fehér apró csillám- mal	Világos szür- ke, kőanyag- szerű	Világosszürke apró hólyagos gyöngye fényű felülettel
37	37	160	<i>Alsó-Veszté- nicz</i> (Nyitra megye) vasuti állomás Bélicz 12 $\frac{1}{2}$ m közszégi út	Téglaavérés, vas- oxidos, finom ho- mogen agyag, kar- cza fénytelen fi- nom; tapintása fi- nom, könnyen fest	0	13·9	—	—	Vörösesfehér, laza, törékeny Hőfehér, laza és összenyom- ható	Sárgás barna, kemény, fény- telen	Barna, gyön- ge fényű fe- lülettel

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelenősségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	MAYER KÁROLY csákvári plébános	Külmüvelet	—	A csákvári fazekasok fazék- és lábosoknak alkalmazák	—	
Az ungvári gör. kath. püspökség	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	Külmüvelet	—	A telkibányai kőedénygyárban	—	
Tulajdonosa Ujbánya város, bérloje: Az első ujbányai agyagipar-részvénytársulat	Az első ujbányai agyagipar részvénytársulat	Régóta létezik	—	Barsmegye és környéke	3—400 köbméter	Minthogy az agyagminta nem küldetett természetes alakjában, hanem gyúrt állapotban, az agyag fizikai tulajdonságai nehezen megállapíthatók. Az agyag földtani viszonyairól pedig nem birunk megbízható adatokat
Tulajdonosa Ujbánya város; a bérlo: Az első ujbányai agyagipar-részvénytársulat	Ugyanaz	Ugyanaz	—	Ugyanaz	Ugyanaz	Ugyanaz
Gr. ZICHY JENŐ, bérlo: DEUTSCH HENRIK Réven	MATYASOVSKY JAKAB	—	100 mm-za vaggonbarakva 100—200 frt.	A legtöbb hazai és bukovinai üveggyárakba	Körülbelöl 2000 métermázsa	HAUER K. a bécsi cs. kir. földtani intézet végzése 1869-ik évben elemezte <i>Kovasav</i> (SiO ₂) ... 60·3 <i>Timöld</i> (Al ₂ O ₃) ... 28·0 <i>Mészéleg</i> (CaO) ... 0·5 <i>Víz</i> (H ₂ O) ... 10·5 ... 99·3 1863-ik évben RAGSKY vegyész szintén elemezte a Pozsoritai (révi) agyagot: SiO ₂ ... 68·9 Al ₂ O ₃ ... 18·2 MgO ... 2·9 H ₂ O ... 9·4 Fe ₂ O ₃ és CaO nyomokban
—	Beküldője SINGER JÓZSEF Alsó-Vesztenicz	—	—	—	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelá hely és ennek távolsága a legközelebbi vasúti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mészirtalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próbakemencében (muffel) c.	Kokszkemencében b.	Deville-féle szélkemencében a.
A 38	38	5	<i>Dubrinics</i> (Ung megye) a falutól nyugatra fekvő domboldalon. A bányához 1 $\frac{1}{2}$ m. hosszú községit út rozsalopban van. Dubrinicstól 10 km távolságra van vasúti állomásig 32 $\frac{1}{2}$ m. távolságra	Kréta fehér, finomszemű, földes, sovány agyag; kevésbé tisztá féle-segeiben gyéren parányi csillámpikkelyek és fekete pettyek látszanak, levegőn száritva, az utóbbi féleség sárgás színű lesz egész tömegében. Az agyag Riolit, vagy annak tufájától származik és rétegesen fordul elő a kárpáti homokkő által képződött tektonokban. Neogén, mediterrán emelet	0	4.98	—	—	Hófehér, azaz és összenyomható	Hófehér porcelánszerű	Hófehér porcelánszerű fényes felülettel
39	39	74	<i>Középes</i> (Bihar megye) a község közzepe táján a jobbra fekvő domb alján megyei út vezet egészen a legközelebbi vasúti állomáshoz 28 $\frac{1}{2}$ m. távolságra Eledig	Kékes szürke képlekeny agyag, levegőn száritva, felülete barnás színt vesz fel, lignitercskék és kevés apró fehér csillámpikkely látható benne. Tapintása finom, vágása sima s némi selyemfényt mutat. Az agyagtelep 70 $\frac{1}{2}$ m. vastag és közvetlen fedője 1.5 m. vastag lignit telepek. Neogén, pannóniai emelet	1	9.41	—	—	Sárgászínű sok csillámpikkelyvel	Barnászínű, kevés apró hólyaggal	Barnászínű, gyöngye fényű felülettel, kissé földuzzadt
40	40	20	<i>Zámoly</i> (Fehér megye) vasúti állomás Székesfehérvár 18 $\frac{1}{2}$ m. jó megyei út	Barna csokoládé színű palás törésű képlekeny agyag igen fényes, tapintása zsíros	3	16.63	—	—	Sárgás fehér	Szürke kőanyagyszerű, repedezett	Sárgás szürke repedezett és kissé felduzzadt
41	41	184	Összehasonlításra: Ausztriai kályhaföld	Sárgás-barna homokos agyag	1	4.50	—	—	Vereses sárga	Barnás szürke	Szürke fényes felületű

A telep-tulajdonos vsgy bérlő neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
A m. kir. kincstár tulajdonosa ZSOLNAY VILMOS pécsi gyáros bérlője	ZSOLNAY VILMOS	Létezik 1 akna és 1 tárna	Eddig nem bocsátatott áruba	A pécsi keramikai gyárba "	5000 m. m. "	A régi bécsi cs. kir. porcelángyár csekély mérvben használta az agyagot. 1857-ben az «Industrie-Statistik der österr. Monarchie» című folyóirat 36-ik lapján, a dubrinicsi agyag vegyelemzése található: <div style="text-align: right;"> Kovassv (SiO₂) ... 64.18% Timföld (Al₂O₃) ... 27.19% Víz (H₂O) ... 6.00% <hr/> 97.37 </div> Az iszapolt anyagból készített próbák hasonló eredményt adnak, csak hogy fehérebbek és fényesebb felületet mutatnak
Feketeerdői üveg-huta uradalom; magyar földhitel-intézet Budapest	MATYASOVSKY JAKAB	Próbavajás	—	—	—	Dr. BISCHOF, Wiesbaden, pyrotechnikai vizsgálata szerint a középesi agyag vastartalma kötőképessege nagy, de nem tartozik a kitünőbb tűzálló agyagokhoz. Az agyag tűzállósága 10% alul maradt. Nevezett agyag ugyan megfelelhet bizonyos tűzálló cölöknak, de semmi esetre sem alkalmazható az üvegyártáshoz szükségeselt olvasztó edényeknek. Kevésbé magas hőségben az agyag égetése figyelemre méltó és kedvező burkolatkövekre és lemezekre valamint blue-bricks égetésre ajánlható
—	Dr. WARTHA VINCZE	—	—	—	—	—
—	PETRIK LAJOS tanár	—	—	A fővárosi kályhások alkalmaz- zák	—	—

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasúti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszaporítható anyag százalékokban	Mészirtalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) <i>c.</i>	Kösz- kemenczében <i>b.</i>	Deville-féle szél-kemen- cében <i>a.</i>
A 42	42	64	<i>Fazekas-Zsaluzsány</i> (Gömör megye) vasúti állomás Rimaszombat, 16 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Barnás-szürke követ tömött agyag. Karcza fényes, sima, tapintása zsiros. A zsaluzsányi agyagréteg-sorozatban a középső, azaz második réteg 2 meter vastagságban	3	10·24	—	—	Sárgás-fehér, kevés apró csillámmal	Sárgás-szürke kőanyagszerű	Szürke, apró hólyaggal
43	43	112	<i>Fazekas-Zsaluzsány</i> (Gömör megye)	Agyagos kvarcshomok, sok fehér csillámmal	1	8·07	30	—	Sárgás-fehér, sok csillámmal	Szürke kőanyagszerű	Szürke, kevés apró hólyaggal
44	44	101	<i>Fazekas-Zsaluzsány</i> (Gömör megye) vasúti állomás Rimaszombat, 16 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Szürkés-fehér, kissé sovány agyag, számos apró fehér csillámpikkelyvel és kvarc szemekkel. Karcza kissé fényes, tapintása kissé érdes	1	7·72	—	—	Ugyanaz	Ugyanaz	Szürke, gyöngye fényű és kissé hólyagos felülettel. A mutatózó ásványszemek kioldvadnak
45	45	103	Ugyanaz	Szürke, sovány csillámos agyag, rozsdás foltokkal. Karcza fénytelen, tapintása érdes	1	7·23	—	—	Sárgás-fehér, sok apró csillámmal	Ugyanaz	Szürke, kevés apró hólyaggal, a mutatózó ásványok kioldvadnak

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
Zsaluzsány községe	WAGNER VILMOS m. kir. bányatanácsos	Kül művelet	—	—	—	<p>II. réteg.</p> <p>Elemezte HOENSCH SZILÁRD Róniczon 1885-ben:</p> <p><i>Kovasav</i> (SiO₂) ... 74·039</p> <p><i>Vasoxidul</i> (FeO) ... 1·389</p> <p>(Fe=1·081)</p> <p><i>Timföld</i> (Al₂O₃) ... 15·185</p> <p><i>Mészéleg</i> (CaO) ... 0·189</p> <p><i>Magnésia</i> (MgO) ... 0·316</p> <p><i>Org. any. és vízvesztesség</i> ... 8·882</p> <p>100·000</p>
Zsaluzsányi közbirtokság	M. kir. földmiv., ipar és kereskedelmi ministerium	—	—	A tűzálló téglához soványító anyagnak használják	—	Az égetési kísérlet a leiszapolható agyagra vonatkozik
Ugyanaz	M. kir. kereskedelmi ministerium	Kül művelet	A rimaszombati vasúti állomáshoz szállítva 1 meterm. 60 kr.	Tűzálló téglagyártására, több vasgyárhoz bélelési anyagnak	—	<p>Nyirkos agyag név alatt ismeretes, kvarcchomokkal keverve tűzálló téglák gyártására használják.</p> <p>A zsaluzsányi agyag összetétele SCHNEIDER L. elemzése szerint (Wagners Jahresbericht über die Leistungen der chem. Technologie, 1883, 608. l.):</p> <p><i>Kovasav</i> (SiO₂) ... 61·85</p> <p><i>Titansav</i> (TiO₂) ... 0·90</p> <p><i>Timföld</i> Al₂O₃ ... 24·30</p> <p><i>Vaséleg</i> (Fe₂O₃) ... 2·50</p> <p><i>Mészéleg</i> (CaO) ... 0·85</p> <p><i>Magnésia</i> (MgO) ... 0·60</p> <p><i>Kálioxid</i> (K₂O) ... 0·61</p> <p><i>Izzítási veszteség</i> ... 7·95</p> <p>99·56</p>
Ugyanaz	M. kir. földmiv. ipar és kereskedelmi ministerium	Kül művelet	Ugyanaz	Fedő cserépgyártására használják	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasúti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mészirtalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- czében (muffel) c.	Koksz- kemen- czében b.	Deville-féle szél-kemen- czében a.
I. Csoport,											
46	46	187	<i>Felső-Bucvár</i> (Hunyad m.) vasúti állomás Hátszeg vagy Karánsebes 35 km országút	Barnás-sárga, fol- tos kövér agyag, első minőségű. Karcza igen fényes, tapintása nagyon finom	2	8-06	—	—	Sárgaszínű, sok apró csil- lámmal	Szürke-színű, kiolvadt ide- gen ásvány- nemekkel	Fényes felü- letű, barna- színű, apró hólyaggal
47	47	188	<i>Felső-Bucvár</i> (Hunyad m.) vasúti állomás Hátszeg 35 km, Karánsebes 35 km országút vezet mindkét vasúti állomás felé	Barnás-sárga, foltos, képlekeny agyag, második minőségű. Karcza fényes, tapintása finom	2	9-12	—	—	Ugyanaz	Sötét-szürke, apró hólyagos, gyöngye fényű felülettel	Barnaszínű, hólyagosan felfuval
48	48	190	<i>Tökés-Troján</i> (Szolnok- Doboka m.) vasúti állomás Décs 56—60 km községi és országút	Világos-sárga agyag, vasoxidos pötytyel. Karcza fénytelen, tapin- tása érdes, köny- nyen fest	2	7-5	—	—	Ugyanaz	Barnaszínű	Barnaszínű, fényes, hólya- gos felülettel
49	49	43	<i>Szászfalu</i> (Bihar megye) vasúti állomás Rév 5 km erdei és községi út járható álla- potban	Világos-szürke, képlekeny, homo- gén tömött agyag; karcza fényes, hul- lamosan hasadozik. fényes és sima re- dőzött hasadéki la- pokot mutat. Hosz- szabb ideig szabad levegőnek kitéve szétesik mogyoró, söt dara nagyságú darabokra. Előfor- dulása szabályta- lan tömzs és lencse alakú a jura kor- beli kvarcitos ho- mokok közt	3	8-74	—	—	Világos sárgászínű	Világos- szürke színű kőanyagyszerű	A kísérleti güla hólyago- san felfuval, de alakját még megtartja
50	50	67	<i>Kalota</i> (Bihar megye) vasúti állomás Élesd 7 km er- dei út vezet a bányához	Zöldes-szürke, roszdás sávokkal, kövér agyag. Törése kagylós; karcza fényes és sima. Levegőn szárítva, szétesik apró szög- letes és kagylós darabokra. Az agyag 1 met. mélységben fek- szik szabálytalan tömzsökben jura- korbeli kvarczit- homokok közt	2	7-96	—	—	Világos- sárgás rózsá- színű	Szürkeszínű kőanyagyszerű. Egyes behin- tett ásvány- szemek kiol- vadnak	Ugyanaz

A telep-tulajdonos vagy bérelő neve és lakása	Az anyag beklődje v. gyűjtője	Létezik-e bányavagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
---	-------------------------------	--------------------------	--------------	----------------------------------	--------------	------------------------------

3. Tűzállósági fokozat.

BACZKÓ MIHÁLY	A brassói bányászkohó-részvénytársaság. Ruszkiczai bányagondnokság	Külművelet	—	Másodrendű tűzálló téglagyártásra a kohók számára	—	
BACZKÓ MIHÁLY Bonczár	Ugyanaz	Külművelet	—	Tűzálló vakolat-hoz használtatik a vasgyárakban	—	
M. kir. erdőkincstár	M. kir. erdőgondnokság Tökés	—	—	—	—	
Tulajdonosa a nagyváradikapitálság; bérelője MAGYARY KÖSSA KÁLMÁN Birtényben	MATYASOVSKY JAKAB	1 mélyakna létezik	100 mm- za wa- gonba rak- va 80—100 forint	Több hazai üveggyárba és Pécsre a Zsolnay-félegyárba	—	HAUER K. a bécsi cs. kir. földtani intézet vegyészé 1875-ik évben elemezte: Kovász (SiO ₂) --- 55.4 Timföld (Al ₂ O ₃) --- 32.0 Mészéleg (CaO) --- 0.1 Magnesia (MgO) --- 0.4 Víz (H ₂ O) --- 12.9 99.9
LEDERER MÁRTON Élesden	Ugyanaz	Próbavás	—	—	—	A kalotai agyag hasonlít a sonkolyosi és bánlakaihoz, kissé tisztátlanabb, de jobb feltárással, illetőleg mélyebben jobb minőségű, tisztább agyag remélhető

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és ilyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőkepeség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mésztartalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próba kemencében (muffel) c.	Koksz kemencében b.	Deville-féle szél-kemencében a.
A 51	51	30	<i>Csákberény</i> (Fehér megye) vasuti állomás Mór 11 $\frac{1}{2}$ m. községi út	Sárgás-fehér képlékeny agyag, apró kvarcz szemekkel. Karcza kissé fényes nem egészen síma; tapintása finom. Neogén	3	8·51	—	—	Sárgás-fehér	Szürkés-fehér kőanyagszerű Behintett ásványszemek kiolvadnak	Szürkés-fehér, kissé felduzzad, de a próbagúla alakját megtartja
52	52	102	<i>Fazekas-Zsaluzsány</i> (Gömör megye) Vasuti állomás Rimaszombat 16 $\frac{1}{2}$ m. megyei út	Zöldes szürke homokos, csillámos agyag, sok kvarcz szemekkel. Karcza kissé fényes. Tapintása érdes	1	7·23	—	—	Sárgás sok csillámmal	Szürke kőanyagszerű	Szürke gyöngé fényű felületű, hólýagosan felduzzad
53	53	65	<i>Fazekas-Zsaluzsány</i> (Gömör megye) Vasuti állomás Rimaszombat 16 $\frac{1}{2}$ m. megyei út	Sárgás fehér homokos csillámos, sovány agyag. Karcza fénytelen, tapintása érdes. A zsaluzsányi agyagréteg sorozatban a legmélyebb feltárt réteg. Vastagsága még nincsen egészen feltárva	0	2·94	—	—	Sárgás fehér karczollható laza, csillámos	Szürkés fehér kőanyagszerű	Szürkés fehér fényes felületű, kissé összeolvad
54	54	71	<i>Ungvár</i> (Ung megye) fekvő Társas-hegy (Cservenyicza). Az ungvári vasuti állomástól 4·5 $\frac{1}{2}$ m. Ország út vezet majdnem a bányáig	Kékes szürke agyag, finom szemű, tiszta, számos csillámos pikkelyeket zár magába. Az agyagréteg 4 m. vastag; fedője 20 m. vastag kavicsréteg és legfelül 3 m. vastag nyirok; az agyagtelep alatt megint kavicsréteg fekszik. Neogén, pannoniai emelet	1	3·93	—	—	Sárgás-fehér színű, sok apró csillámpikkelyekkel	Világos szürkés színű gyöngéfényű felülettel	A világos szürkés, fényes felületű gúla hólýagosan felduzzad, de alakját még megtartja
55	55	40	<i>Gánth</i> (Fehér megye) Vasuti állomás Moha 24 $\frac{1}{2}$ m. Székesfehérvár 28 $\frac{1}{2}$ m. Részben megyei út	Sötét sárga okeres kissé homokos agyag, kevés csillámmal; karcza fénytelen. Tapintása érdes	3	8·53	—	—	Vörösszínű	Vörössbarnaszínű, kőanyagszerű töréssel. Gyéren behintett ásványszemek kiolvadnak	A kísérleti gúla hólýagosan felduzzad és kezd megolvadni
56	56	178	<i>Misztbánya</i> (Szatmár m.) fővölgy. Vasuti állomás Buzsák-Misztótfalu 8 $\frac{1}{2}$ m. kocsí út	Fehéres képlékeny agyag sok quarczszemmel, durvaszemű Karcza kissé fényes, tapintása érdes	2	4·42	—	—	Sárgás-fehérszínű	Fehérszínű, porcellánszerű gyöngéfényű felülettel	Fehérszínű, fényes felülettel s hólýagosan felduzzad

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendősségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	—	Egy m. mázsa helyben 1 frt 80 kr.	Zámolyi és helyi fazekasok. Dunántúli kályhások és fazekasok mint első minőségű használják	—	
Zsaluzsányi tűzálló agyag birtokosai	M. kir. földművelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium	Külművellet	A rimaszombati vasúti állomáshoz 1 méterm. 60 kr.	—	—	
Zsaluzsány községe	WAGNER VILMOS m. kir. bányatanácsos	Külművellet	—	—	—	<p>III. réteg.</p> <p>Elemezte HOENSCH Szilárd Róniczon 1885-ben.</p> <p>Kovasz (SiO₂) ... 81.719</p> <p>Vasoxidul (FeO) ... 0.927 (Fe=0.721)</p> <p>Timföld (Al₂O₃) ... 10.139</p> <p>Mészéleg (CaO) ... 0.279</p> <p>Magnésia (MgO) ... 0.381</p> <p>Org. anyag és vízveszt. sség ... 6.555</p> <p>100.00</p>
Tulajdonos m. kir. erdőkincstár; bérlo: az ungvári fazekas iparlársulat, haszonbér fejében fizet évi 66 frt 50 kr.	M. kir. erdőhivatal Ungvárt	Létezik	A bányában 1 köbméter ára 22—23 kr. Vitelbér Ungvárra és a vasúti állomáshoz köbméterenként 2 frt-tól 2 frt 50 kr-ig	Helybeli fazekasok	Körülbelül 300 m ³	
—	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	Külművellet	Helyben kocsija 1 frt	Zámolyi fazekasok	—	
M. kir. erdőkincstár Nagybánya	M. kir. erdőgondnokság Laposbánya	Külművellet	Évi bérlet 15 frt. 1 köbméter szállítása a bauxit vasúti állomáshoz 1 frt	A körülvevő megyében nagy mennyiségben használtatik régóta	Kereslet-szerint	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajó-állomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mésztartalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koksz- kemenccében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 57	57	119	<i>Szepsi</i> (Abauj-Torna megye) Vasuti állomás Kassa 32 $\frac{1}{2}$ m országút	Világos narancs- színű finom, ho- mogén agyag. Karcza fénytelen, tapintása finom, könnyen fest	1	5.62	—	—	Szép, na- rancssárga- színű	Barnaszínű, gyöngéfényű felülettel, kevés apró hólyaggal	Kezd megol- vadni és hó- lyagosan fel- duzzad
58	58	32	<i>Buda</i> (Pest megye) Lipótmező Országút	Fehér sovány agyag. Karcza-fénytelen tapintása finom, könnyen fest	0	2.30	70.0	—	Vörös-fehé- színű, laza cserép	Szürkés-fe- hér, kőanyag- szerű	Megolvad fé- nyes felületű, szürkés-fehér, kő anyagszerű tömeggé
59	59	106	<i>Sistarovicza</i> (Krassó-Szörény megye) Vasuti állomás Lippa 6 $\frac{1}{2}$ m	Sötét barna, kővér, homogén agyag, fekete petytyel, kar- cza nagyon fényes, tapintása sima és zsiros	1	12.59	—	—	Szürkés színű	Barnás sárga- színű, fényte- len felülettel	Barnás-szür- ke, hólyago- san felduzzad, gyöngé fényű tömeg
60	60	60	<i>Város-Lőd</i> (Veszprém m.) Vasuti állomás helyben; a bá- nyához erdei út vezet	Sárgásfehér homo- kos agyag rozsdás foltokkal, karcza fénytelen, tapin- tása érdes	1	Iszapolt agyagban 6.42	38	—	Sárgásfehér	Szürke-kő anyagszerű	Szürke felü- lete megolvad
61	61	70	<i>Tossoncz</i> (Nógrád m.) község határa- ban Vasuti ál- lomás Losoncz 10 $\frac{1}{2}$ m községi út	Barna kővér agyag sok quarczszemek- kel, karcza nagyon fényes tapintása zsiros	1	7.56	—	—	Sárgás színű sok apró csil- lámmal	Szürkés barna kőanyagszerű	Barnás-sárga hólyagosan felduzzad

II. Csoport,

A 62	62	83	<i>Lippa</i> (Temes megye) Vasuti állomás Radna-Lippa mintegy 10 $\frac{1}{2}$ m az agyagtelep- től. Erdei út	Sárgásfehér homo- kos, csillámos agyag, rozsdás fol- tokkal és quarcz- kavicsokkal. Karcza érdes, fény- telen; tapintása érdes	Nyers agyag 1 Iszapolt agyag 2	3.05	—	—	Világos sár- gás. Igen apró csillámmal	Szürkés színű, kőanyagszerű fényes felület- tel	Megolvad és felduzzad hó- lyagos tö- meggé
						7.14	42.5	—	Világos sár- gás, csengő cserép	Sárgás-szürke kőanyagszerű	Megolvad
63	63	179	<i>Láposbánya</i> (Szatmár me- gye) Sárgapa- tak. Vasuti ál- lomás Buzsák- Misztótfalu 7 $\frac{1}{2}$ m kocsi s hegyi út	Sárgás fehér kép- lékeny agyag sok quarczszemekkel karcza fényes, ta- pintása érdes	2	4.60	—	—	Fehér színű	Fehérszínű porcellánsze- rű, gyéren be- hintett fekete ásványsze- mekkel	Megolvad és felduzzad hó- lyagos tömeg- gé
64	64	69	<i>Láposbánya</i> (Szatmár me- gye) Luczi domb Vasuti állo- más Buzsák- Misztótfalu 6 $\frac{1}{2}$ m kocsi és hegyi út	Fehéres képlekeny agyag, sárga sá- vokkal és quarcz- szemekkel, karcza fényes, tapintása sima	2	6.05	—	—	Sárgás fehé- színű	Szürkés-fe- hérszínű, gyöngé fényű felülettel, gyé- ren behintett ásványsze- mek kiolvad- nak	Szürkés színű hólyagosan felduzzadt tö- meggé olvad meg

A telep-tulajdos vagy bérlő neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	Az iszapolt agyag szintén sovány s nem köt, a próbák hasonlítanak a nyers agyagból készített próbákhoz
APÁTHY J. Budapest	PETRIK L. tanár	—	—	—	—	
—	M. kir. erdőgondnokság Dörgas	—	—	—	—	
MAYER Város-Lód	PETRIK LAJOS tanár	Agyag-gödörök	—	A Mayer-féle kőedénygyárban Város-Lódön	—	
STREISINGER IGNÁCZ kereskedő Lősoncz	WAGNER VILMOS m. kir. bányatanácsos	—	—	—	—	

4. Tűzállósági fokozat.

M. kir. erdőkinctár	FÜREDI EDE fő-erdész	Külművelet	—	Lippai fazekasok	—	Az iszapolt agyag csekélyebb tűzállóságot mutat <i>2. f. 6.</i>
M. kir. erdőkinctár Nagybánya	M. kir. erdőgondnokság Lőposbányán	Külművelet	Évi bérlet 15 frt. 1 köbméter szállítása a buzsáki v. állomáshoz 1 frt	A körülfekvő megyékben nagy mennyiségben használtatik régóta	Kereslet szerint	
Ugyanaz	Ugyanaz	Külművelet	—	Helyi szükségletre	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mészirtalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próbakemen- cében (muffel) c.	Koksz- kemenchében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 65	65	181	<i>Kapnikbánya</i> (Szatmár megye) Sujori völgy. Vasuti állomás Nagy-Bánya 20 $\frac{1}{2}$ m Ország út	Sárgás fehér kaolinos agyag vasoxidos sávokkal és quarczszemekkel, karcza kissé fényes, tapintása sima	1	7·15	—	—	Sárgás fehérszínű	Szürkészínű, fénytelen, behintett ásványszemek kiolvadnak	Hólyagos tömeggé olvad meg fekete foltokkal
66	66	62	<i>Körmöczbánya</i> (Bars megye) a Stiasznyi-féle pipagútból	Élénk vörös, zsiros agyag, karcza igen fehéres, tapintása sima	2	10·39	—	—	Élénk vörös	Sötétbarna fémfényű	Salakká olvad össze
67	67	18	<i>Hollódháza</i> (Abauj-Torna megye). Vasuti állomás Csány 14 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Hófehér kövér homogén agyag, karcza fényes, tapintása zsiros. Trachitos anyag. Neogén	1	6·14	—	—	Rózsás fehérszínű	Hófehér, por-szellánszerű áttetsző gyöngé fényű felülettel	Megolvad feshér tömeggé
68	68	19	<i>Hollódháza</i> (Abauj-Torna megye). Vasuti állomás Csány 14 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Vöröses barna, fehér pettyes, kövér agyag, karcza fényes. Tapintása zsiros, Trachit málladék	5	5·96	—	—	Lila-színű	Szürkés, a fehér behintett ásványszemek kiolvadnak	Megolvad szürkészínű tömeggé
69	69	86	<i>Lippa</i> (Temes megye). Vasuti állomás Radna-Lippa	Fazekas használatra előkészített anyag (massa) keverék 3 lippai agyagból	3	6·58	—	—	Vöröses sárga	Szürke, kőanyagszerű, gyöngé fényű felülettel	Megolvad hólyagos tömeggé
70	70	84	<i>Lippa</i> (Temes megye) Vasuti állomás Radna-Lippa mintegy 10 $\frac{1}{2}$ m az agyagteleptől erdei út	Világos szürke, képlekeny, homogén, finom agyag, kevés csillámmal, karcza nagyon fényes és sima, tapintása zsiros	1 nyers agyag	4·18	—	—	Sárgás-fehér	Szürke kőanyagszerű, gyöngé fényű felülettel	Megolvad és felduzzad hólyagos tömeggé
					2 iszapol agyag	5·93	54·0		Sárgás-fehér	Sárgás-szürke	Megolvad
71	71	91	<i>Doklin</i> (Krassó-Szörény megye) Vasuti állomás Román-Bogán 10 $\frac{1}{2}$ m községi út	Zöldes szürke zsiros agyag, rozsdás foltokkal és apró fehér csillámpikkelyekkel, karcza nagyon fényes és sima, tapintása zsiros. Neogén	3	7·43	—	—	Sárgászínű	Barnás-szürke, gyöngé fényű felülettel és apró hólyaggal	Megolvad, felduzzad hólyagos tömeggé

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
M. kir. bányakincstár	M. kir. bányagazgatóság Nagy-Bánya	Nem létezik	—	—	—	
—	PETRIK LAJOS tanár	—	—	—	—	
Tulajdonos Gr. KÁROLYI, bérlo: ISTVÁNYI F.	PETRIK LAJOS tanár	—	—	Használtatik a hollóházai kőedény gyárban	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	—	—	Használtatik a hollóházai kőedénygyárban	—	
—	FÜREDI EDE m. kir. főerdész Lippán	—	—	—	—	Főzésre alkalmas edények készítésére a lippai fazekasok szokása szerint a sárgásfehér homokos csillámos agyagból és a világosszürke képlékeny agyagból egyenlő mennyiségben, a sötét barna képlékeny agyagból csak félannyi keverékből áll
M. kir. erdőkincstár	Ugyanaz	Külművelés	—	Lippai fazekasok	—	Az iszapelt agyag tisztább színű és kevésbé tűzálló
—	HALAVÁTS GYULA	—	—	—	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékokban	Mészartalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próba-kemenczében (muffel) c.	Koksz-kemenczében b.	Deville-féle szél-kemenczében a.
A 72	72	50	<i>Tapolcza</i> (Borsod megye). Vasuti állomás Miskolcz 12 $\frac{1}{2}$ m. jó út vezet a hasonnevű fürdőig	Élénk veres, vas-oxidos, nagyon kővér agyag, ritkán látható benne kis quarcz kavics. Karcza, nagyon fényes, tapintata finom, zsiros. Nagy mennyiségben és nagy elterjedésben a televény föld alatt	2	9.82	—	—	Tiszta vöröszsínű, kemény	Sötétbarna, gyöngye fényű felülettel. Gyéren behintett ásványszemek kiolvadnak	Fekete salak-ká olvad
73	73	159	<i>Alsó-Veszténicz</i> (Nyitra megye) vasuti állomás Bélicz. 12 $\frac{1}{2}$ m. községi út	Sárga finom, tömött homogén agyag. Karcza fénytelen nagyon sima; tapintása finom; könnyen fest	1	14.05	—	—	Vörös-sárga laza, törékeny	Vörös-barna	Fekete, salak-szerű
74	74	56	<i>Dud</i> (Arad megye) község. Vasuti állomás Ter-nova-Kurtakér. 9 $\frac{1}{2}$ m. községi út	Zöldes-fehér kissé sovány agyag quarcz szemekkel és kevés fehér csillám; karcza fénytelen tapintása érdes, földes. Előfordulási körülményeiről nincs észlelés, valószínűleg azonos az ágrisi fehér fényes felületű, kissé sovány agyagokkal	1	5.26	—	—	Sárgás-fehér színű, apró csillám-pikkelylyel	Szürke, gyöngye fényű, kissé hólyagos felülettel	Megolvad hólyagos tömegé
75	75	80	<i>Tőkés-Obersia</i> (Szolnok-Doboka megye) vasuti állomás Deés. 56—60 $\frac{1}{2}$ m. községi és ország út	Sárgás szürke durva szemű képlékeny agyag, sárga erekkel és sok quarcz szemekkel karcza fényes, tapintása érdes	2	5.62	—	—	Sárgaszínű	Sárgás-szürke színű, gyöngye fényű felülettel	Megolvad hólyagos tömegé

II. Csoport,

A 76	76	16	<i>Budaörs</i> (Pest megye) Madárhegy. Vasuti állomás Budaörs 6 $\frac{1}{2}$ m. A bányához meredek hegyi út vezet	Szürkés fehér tömött, homogén agyag, apró fehér csillámmal; karcza kissé fényes; tapintása finom. Az agyagrég vas-tagsága 60—70 cm., csillámos sárgás homokrétegek közt. Neogén	1	4.65	—	—	Világossárga színű, nagyon apró csillám-pikkelyekkel	Világos szürke színű, gyöngye fényes felületű, kevés hólyaggal és kiolvadt ásványszemekkel	A próbagula teljesen megolvad
----------------	----	----	--	---	---	------	---	---	--	--	-------------------------------

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
Az ungvári gör. kath. püspökség	MATYASOVSKY JAKAB	Külművelet	—	Miskolczi fazekasok	—	Kitűnő pipa agyag 12/70
—	Beküldő SZINGER JÓZSEF Alsó-Vesztenicz	—	—	—	—	
DÁNIEL földbir-tokos	Hivatalos gyűjtés	Létezik	—	Tégla, cserép és padozatkövekre gyártva a legközelebbi környéken alkalmaztatik. Mint fehéritő festék a fazekasok által messzebbre is szállittatik, pl. Lippára	—	
—	M. kir. erdőgondnokság. Tökésen	—	—	—	—	

5. Tűzállósági fokozat.

Budaörs községe	MATYASOVSKY JAKAB	Szabálytalan, menedékes gödrök, a rétegek dőlési irányában	—	Festő téglák készítésére elszállittatik az ország különböző vidékeire	—	
-----------------	-------------------	--	---	---	---	--

Csoportjelző és folyó szám	Lettári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mésztartalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koksz- kemenccében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 77	77	151	<i>Lengyel</i> (Baranya m.) vasuti állomás Mágocs 12 $\frac{1}{2}$ m községi út	Sárgafehér eres homokos csillámos agyag. Karcza fénytelen, tapintása érdes	2	5·84	—	—	Vörösszínű, sok behintett csillám-pik- kelylyel	Barnaszínű, gyöngye fényű felülettel. Gyérén be- hintett ás- ványszemek kiolvadnak	Megolvad
78	78	22	<i>Pilis-Szántó</i> (Pest megye) vasuti állomás Budapest 30 $\frac{1}{2}$ m községi és or- szágút	Kékes-szürke ho- mogén agyag ke- vés csillámmal. Karcza fénytelen tapintása kissé ér- des. Neogén?	1	6·68	—	—	Világos-vörö- ses-sárga	Szürke-színű fényes felü- letű, kevés apró hólyag- gal	Megolvad
79	79	25	<i>Új Moldova</i> (Krassó-Szö- rény megye) Dunagőzhajó állomástól 6 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Sárgás-szürke kép- lékeny agyag roz- dás foltokkal	2	6·90	—	—	Sárga színű apró csillám- mal	Sárgás-szürke gyöngye fényű hólyagos felü- lettel	Megolvad
80	80	6	<i>Perje</i> (Szilágy megye) a Plopiu nevű magaslaton, a Csucsától Szi- lág Somlyóra vezető ország út mellett. A csucsai vas- uti állomástól 7·5 $\frac{1}{2}$ m	Sárgás-fehér színű, képlékeny agyag; a levegőn szárítva rózsás színű felü- letet mutat; ta- pintása sovány, karczolás fehér, fénytelen, apró fehér csillám pik- kelyeket tartalmaz. Szármatí rétegek közt behelyezkedve 1 m. vastagságban. A telep fölött bar- na konglomerátos kavics és homok; alatta homok és szürke csillámos homokos agyag.	1	4·99	—	—	Világos sár- gás színű apró behintett csil- lámmal	Szürke, kő- anyagszerű, gyöngye fényű felülettel	Megolvad
81	81	59	<i>Város-Lőd</i> (Veszprém m.) vasuti állomás helyben; a bá- nyához erdei út vezet	Sárgás-fehér, kissé homokos agyag. Karcza kissé fényes tapintása kissé ér- des	2	3·45	—	—	Sárgás-fehér ritka csillám- mal	Szürkés-fehér gyöngye fényű felülettel	Megolvad
82	82	52	<i>Osztróluha</i> (Zólyom megye) vasuti állomás Garam-Berzen- cze, 6 $\frac{1}{2}$ m er- dei út	Élénk veres, vas- oxidos kővér agyag, karcza kissé fényes és vörös-sárgás szint mutat, ta- pintása sima	4	10·26	—	—	Vörös-színű	Fekete-barna, repedezett, fényes felü- lettel	Megolvad

A telep-tulajdonos vagy bérleti neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bányája vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelenősségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	MARÁTH JÓZSEF	—	Kocsinként 20 krajczár	Mágocsi kályhások	—	
—	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	—	—	Festőszernek használtatik	—	
—	Dr. LÁSZLÓ	—	—	—	—	
Tulajdonosa ZSOLNAY VILMOS pécsi gyáros	Dr. HOFMANN KÁROLY	Létezik	Áruba eddig nem bocsátott	Pécsre saját használatra	—	
MAYER Város-Lőd	PETRIK LAJOS tanár	Agyag-gödörök	—	A Mayer-féle kőedénygyárban Város-Lődön	—	
—	GESELL SÁNDOR	Külművellet	—	Selmeczbányára pipagyártásra	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben; és vezet-e oda kocsival járható út és milyen?	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mészartalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próbakemencében (muffel) c.	Kokszkemencében b.	Deville-féle szélkemencében a.
A 83	83	147	<i>Roszkos</i> (Bars megye). Vasuti állomás Nyitra 28 $\frac{1}{2}$ mélyei ut	Fehéres képlekeny agyag, apró csillám és quarccszemekkel, karcza fényes és sima, tapintása finom. Diluviális agyag és kavics réteg alatt 30—40 $\frac{1}{2}$ mély vastagságban. Neogén pannoniai emelet?	1	5·92	—	—	Sárgás-szürke, sok apró csillammal	Szürkészínű, kőanyagszerű néhány apró hólyaggal	Megolvad
84	84	146	<i>Roszkos</i> (Bars megye) Vasuti állomás Nyitra 28 $\frac{1}{2}$ mélyei ut	Vörös kővér, szivós agyaggal, szürke quarccszemekkel. Karcza fénytelen. Mélyebben mindinkább tisztább lesz. Tetemes vastagságban és mennyiségben. A roszkosi agyagtelep legmélyebb lerakódása kvarczitos vagy kristályos kőzeteken közvetlenül települve. Neogén, pannoniai emelet	1	7·06	—	—	Vörös csillámos	Barna, gyöngge fényű felülettel, kioldott ásványokkal	Megolvad
85	85	158	<i>Pécs</i> (Baranya megye) Létics párok erdő-részlet a Mecsek hegységben. A bányától jó út, nagyobb részt országút vezet a pécsi vagy üszöghi vasuti állomásig 10 $\frac{1}{2}$ mély	Zöldes, szivós rozsdás foltokkal, kevés csillammal és quarccszemekkel nagy mennyiségben fordul elő vereses agyag társaságában 3 $\frac{1}{2}$ mélyesség quarczitos homokkő, tömzsök közt. Neogén mediterrán	2	5·19	—	—	Sárga apró csillammal	Sárgás-barna gyöngge fényű felülettel, igen apró hólyagokkal	Megolvad
86	86	17	<i>Apátfalva</i> (Borsod megye) Vasuti állomás Eger 21 $\frac{1}{2}$ mélyei ut	Barnás-fehér kővér homogén agyag. Karcza fényes, tapintása finom	1	6·15	—	—	Rózsaszínű vasoxidos foltokkal	Szürkés-fehér, a mutatózó pyritek kioldvadnak	Megolvad
87	87	13	<i>Apátfalva</i> (Borsod megye) Vasuti állomás Eger 21 $\frac{1}{2}$ mély	Barna palás homogén kővéranyag. Karcza nagyon fényes, tapintása nagyon sima	2	15·5	—	—	Sárgás-fehér	Szürkés-fehér kő agyagszerű	Megolvad

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bányája vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
MAJTHÉNYI LÁSZLÓ Roszkos	RÓTH LAJOS	Külművelet	—	Helyi használatra a gyárban	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	Ugyanaz	—	Ugyanaz	—	
Pécs sz. kir. városa. Bérloje: ZSOLNAY VILMOS	ZSOLNAY VILMOS, Pécs	Akna és tárna létezik	—	A Zsolnay-féle gyár Pécssett és a városi fazekások	—	
—	PETRIK LAJOS	—	—	Alkalmazzák az apátfalvi kőedénygyárban	—	
—	Ugyanaz	—	—	Apátfalvi kőedénygyárban használják	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasúti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékokban	Mészirtalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próbakemen- cében (muffel) c.	Koksz kemencében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 88	88	3	<i>Sváb község</i> (Bars megye) (Körmöczbánya), vasúti állomás Kör- möczbánya vagy Bartos- Lehotka 4 $\frac{1}{2}$ m A körmöczbányai állomás- hoz országut vezet Svábtól, innen a vājási helyhez kocsi- val járható út	Sárgás-fehér finom, kövér ho- mogén agyag. Ta- pintása finom, kar- cza kissé fényes. Levegőn szárítva sárgás kivirágzást mutat	4	6·00	—	—	Rózsás fehér- szinű	Sárgás-fehér- szinű fénytelen törésű. Gyéren behintett pyrit-jeczek kiol- vadnak	Fehér zo- máncszerű cseppé olvad meg
89	89	10	<i>Rudnok</i> (Abauj-Torna megye). legkö- zelebbi vasúti állomás Hidas- Németi 40 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Sárgás-fehér ho- mokos csillámos agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	5·24	—	—	Fehéres sárga szinű	Szürke, kő- anyagszerű	Megolvad
90	90	157	<i>Neszemély</i> (Komárom me- gye). Hajóállo- más, vasúti állomás Tata-Tó- város 14 $\frac{1}{2}$ m községi út	Zöldes-fehér, ho- mokos, képlékeny agyag, veres sá- vokkal, karcza fénytelen, tapin- tása érdes	2	3·88	—	—	Világosrózsás sárgaszinű	Szürkeszinű gyöngye fényű felülettel, kis- se felduzzad, behintett ásvány- szemek kiolvadnak	Megolvad
91	91	98	<i>Csákberény</i> (Fehér megye) Vasúti állomás Moha 26 $\frac{1}{2}$ m Székesfehérvár 30 $\frac{1}{2}$ m jó me- gyei út	Világos-veres, ho- mokos agyag sok quarczszemekkel. Karcza fénytelen, tapintása érdes, sovány. A csákbe- rényi határban lévő gránási hegyből	2	6·19	—	—	Vörösszinű	Barnás-feke- te, gyöngye fé- nyű felülettel. Gyéren behintett ásvány- szemek kiol- vadnak	Megolvad
92	92	12	<i>Váralja</i> (Tolna megye). Vasúti állomás	Szürkés-fehér ho- mokos agyag sok quarczszemekkel karcza fénytelen, tapintása érdes	3	9·6	44·2	—	Sárgás-fehér	Szürkés-fe- hér kőanyag- szerű	Megolvad
93	93	185	Összehasonli- tásra : <i>Prismütz</i>	Szürkés, kövér ho- mogén agyag, kar- cza fényes, tapin- tása finom	1	8·35	—	—	Sárgás-fehér, sok apró csil- lámmal	Szürke, kő- anyagszerű gyöngye fényű felülettel	Megolvad

A telep-tulajdonos vagy bérlő neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
Sváb községe. Bérlő: Kossuch János-féle kőedénygyár	Dr. KUBACSKA Hugó	Tárna	—	Kossuch János-féle kőedénygyár	—	
Jászói apátság	SEMSEY ANDOR	Létezik	—	Jászáti tűzálló téglák készítésére	—	
Bérlő: ÖRÖM I. építész Bpest	PETRIK L. tanár	—	—	Neszmélyi fazekasok	—	
—	MAYER KÁROLY csákvári plébános	Külművelés	—	A csákvári kályhások kályhákészítésre alkalmasak	—	
—	PETRIK LAJOS tanár	—	—	A vidéki kályhások és fazekasok engobizásra használják	—	
—	Ugyanaz	—	—	Aussigi edénygyárakban u. n. bunzlau edényt készítenek belőle	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasúti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékokban	Mésztartalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koksz kemen- cében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
II. Csoport,											
A 94	94	148	Roszkos (Bars megye) Vasúti állomás Nyitra 28 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Zöldes-szürke agyag rozsdás sá- vokkal, kövér, tiszt- talan quarcz, föld- pát és csillám sze- mekkel. A rozsko- si fehér agyag alatt váltakozó vastag- ságban nagy meny- nyiségben Neogén, pannoniai emelet ?	2	5·41	—	—	Barnás-sárga apró finom csillámmal	Barna, hólya- gos fényes fe- lületű	Megolvad
95	95	46	Ágris (Arad megye) Vasúti állomás Pankota 10 $\frac{1}{2}$ m községi út	Sárga, kissé so- vány agyag fehér és vörös sávokkal kevéssé csillámpik- kely és quarcz sze- mek. Karcza fényt- telen, tapintása érdes Diluviális teraszok vashidroxidos ka- vics rétegei közt fordul elő	1	5·11	—	—	Sárga-vörös színű, apró csillámmal	Barnaszínű gyöngye fényű felülettel s ap- ró hólyaggal	Megolvad
96	96	134	Tolcsa (Zemplén me- gye) Cziróka árok a tolcs- va-lisztkai vas- úti állomástól 3 $\frac{1}{2}$ m mezei út	Zöldes-fehér tra- chit-tufa, karcza fénytelen, tapin- tása érdes. Na- gyobb mennyiség- ben. Neogén	1	4·61	—	—	Sárgás-fehér színű	Szürke, fé- nyes felületű	Megolvad
97	97	55	Óláh-Köblös (Kolozs megye) a Capu djalu- lui nevű völ- gyének felső része. Vasúti állomás Ege- res 16 $\frac{1}{2}$ m köz- ségi út	Fehér sovány agyag, kevés vas- oxidos foltokkal és kevés csillám- pikkely és quarcz szem. Karcza fényt- telen, tapintása érdes	0	2·82	—	—	Világos-sár- gásszínű nem kemény, apró csillám-pik- kelyekkel	Szürkeszínű, fényes felület- tel, hólyago- san felduzzad	Megolvad
98	98	51	Bánlaka (Bihar megye) vasúti állomás Rév 10 $\frac{1}{2}$ m mezei út	Vörös kövér agyag, sárga sávokkal	2	7·09	—	—	Vörösszínű	Barnaszínű, fényes hólya- gos felülettel	Salakszerű cseppé olvad
99	99	188	Szepesi (Abauj-Torna megye) vasúti állomás Kassa 32 $\frac{1}{2}$ m országút	Sárga, homogén tisztá földes agyag, kevéssé apró kvarcz- szemekkel. Karcza fénytelen, tapin- tása finom, könny- nyen fest	1	5·50	—	—	Vöröses- sárgaszínű, kevéssé apró csillámmal	Barna, fényes felü- letű, apró hólyagokkal	—
100	100	131	Ungvár (Ung megye) vasúti állomás helyben	Sárga, foltoz, csil- lamos képlekeny agyag. Karcza kissé fényes, tapintása finom	2	6·24	—	—	Sárgaszínű, apró csillám- pikkelylyel	Barna, fényesen megolvadt felülettel	—

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője vagy gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
--	----------------------------------	---------------------------	--------------	----------------------------------	--------------	------------------------------

6. Tűzállósági fokozat.

MAJTHÉNYI LÁSZLÓ Roszkos	RÓTH LAJOS	Külművelet	—	Helyi használatra a gyárban	—	
Agris-Almás községe	LÓCZY LAJOS	Külművelet	—	Fazekas gyártmányként igen korlátolt helyi alkalmazással bír	—	
Tolcsva mezővárosa, Bérlo Zsolnay VILMOS, Pécs	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ és a kassai kereskedelmi kamara	Külművelet	—	Pécsre a Zsolnay-féle gyárba	—	
—	Dr. KOCH ANTAL egy. tanár Kolozsvár	—	—	—	—	
—	MATYASOVSKY JAKAB	—	—	—	—	
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasúti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mészirtalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koksz- kemen- cében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 101	101	85	<i>Lippa</i> (Temes megye) vasúti állomás Radna-Lippa mintegy 10 $\frac{1}{2}$ m. az agyagtelep- től erdei út	Sötét-barna, kép- lékeny, szívós agyag, rozsdás fol- tokkal, elszenese- dett növényekkel. Karcza nagyon fé- nyes és sima. Nagy mennyiségben for- dul elő	4	8·27	—	—	Sárgás-vörös	Szürke, gyöngye fényű felületű. Kissé felduzzad	Megolvad
102	102	79	<i>Fovraznik</i> (Zólyom m.) Vasúti állomás Lucsatin 10 $\frac{1}{2}$ m. megyei út	Sárga, földes agyag, kvarcsze- mekkel. Karcza fényes, tapintása érdes. Nagyobb mennyiségben for- dul elő	2	8·46	—	—	Vörösszínű, apró csillám- pikkelyekkel	Vöröses- barna, fényes felületű, kissé felduzzad és kiolvadt ásvány- szemekkel	Megolvad hólyagos tö- meggé
103	103	88	<i>Vajda- Hunyad</i> (Hunyad m.)	Fehér földes agyag, sok kvarczzemek- kel. Karcza fénytelen, tapintása érdes. Trachitos anyag	3	7·03	52	7·00	Sárgás-fehér	Megolvad szürke, fényesfelületű kőanyagszerű tömeggé	—
104	104	36	<i>Modor</i> (Pozsony m.) Vasúti állomás Modor-Senkvicz 5 $\frac{1}{2}$ m. Vicinális út	Szürke, homokos agyag. Karcza fénytelen, tapintása érdes	2	3·14	—	1·09	Vöröses, sár- gaszínű, dur- va cserép	Fényes felü- letű, szürke- színű, kő- anyagszerű töréssel	—
105	105	39	Ugyanaz	Sárgásfehér homo- kos agyag sok quarczzemekkel, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	2·53	—	—	Sárgaszínű, durva cserép, behintett csil- lámmal	Barnás, szür- ke, fényes fe- lületű	Megolvad

II. Csoport,

A 106	106	189	<i>Fazekas-Zsa- luzsány</i> (Gömör megye) Vasúti állomás Rimaszombat 16 $\frac{1}{2}$ m. megyei út	Barnás sárga kö- vér, szívós agyag, kissé tisztátlan, ke- vés csillámmal és quarczzemekkel. A zsaluzsányi agyagréteg soro- zatban a legfelső réteg közvetlen a televény föld alatt 50—60 $\frac{1}{2}$ m. vastag- ságban	1	4·3	—	—	Sárgászínű, apró csillám- mal	Hólyagos tö- meggé olvad	—
-----------------	-----	-----	---	---	---	-----	---	---	-------------------------------------	-----------------------------	---

A telep-tulajdonos vagy bérlő neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem ?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
M. kir. erdő-kincstár	FÜREDI EDE m. kir. főerdész Lippán	Kül-művelet	—	Lippai fazékasok	—	
Povraznik községe	M. kir. erdő-kincstár Libet-bányán	Kül-művelet	—	Helyi szükségletre közönséges téglagyártásra	—	
—	—	—	—	—	—	
—	M. kir. földművelés ipar- és kereskedelem-ügyi ministerium	Kül-művelet	—	Helybeli faze-kasok	—	Az iszapolt agyag égetési vesztesége kitesz 7·24%-ot és a kokszt-kemenczében megolvad
	Ugyanaz	Kül-művelet	—	Helybeli faze-kasok	—	Az iszapolt agyag égetési vesztesége 5·93%-ot tesz ki és a kokszt-kemenczében megolvad

7. Tűzállósági fokozat.

Zsaluzsány községe	WAGNER VILMOS m. kir. bányatanácsos	Kül-művelet	—	—	—	I. réteg. Elemezte HOENSCH SZILÁRD Róniczon 1885 Kovasz (SiO ₂) 58·499 Vasoxidul (FeO) 3·443 (Fe=2·6784) Timföld (Al ₂ O ₃) 21·763 Mész (CaO) --- 0·179 Magnésia (MgO) 0·630 Organikus any. és vízvesztesség 15·486 100·000
--------------------	-------------------------------------	-------------	---	---	---	---

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen?	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékokban	Mésztartalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próba kemenczében (muffel) c.	Koks kemenczében b.	Deville-féle szél-kemenczében a.
A 107	107	29	<i>Buda</i> (Pest megye) Mártonhegy. A bányához jó, de meredek út vezet	Világosbarna képlékeny agyag kevés fehér apró csillámmal. Karcza fénytelen sima; tapintása finom. Az agyagréteg vastagsága 80—90 % _m , alatta fehéres, agyag következik. Neogén	1	6.68	—	—	Fehérszínű, apró csillámpikkelylyel	Fehérszínű, hólyagos fényes felületű	Megolvad
108	108	171	Ugyanaz	Sárgásfehér homogén agyag kevés fehér apró csillámmal. Karcza fehéres, kissé fényes, tapintása finom. Az agyag vastagsága változó, nagyobb mennyiségben és elterjedésben. A világos barna agyag alatt van. Neogén	1	4.48	—	—	Sárgás, fehérszínű, sok apró csillámmal	Szürkés-fehér hólyagos, fényes felülettel	Megolvad
109	109	150	<i>Brezova</i> (Zólyom m.) a vasuti állomástól 2 % _m megyei út	Közönséges sárga, tisztátlan, csillámos agyag. Negyedkori?	1	7.65	—	—	Vöröses-sárgaszínű, sok csillámpikkelylyel	Barna, fényes felületű, hólyagos tömegé olvad	—
110	110	182	<i>Nagy-Mátyok</i> (Tolna megye) Vasuti állomás helyben	Szürkésfehér kaolinós trachit-tufa, fekete csillámpikkelylyel, Amfibol és Quarckristályokkal. Nagyobb elterjedésben. Neogén	1	4.38	34	—	Szürkés fehér	Fehérporcelánszerű fényes zománcszerű felülettel. A gúla kissé őszesesültyed	Megolvad
111	111	81	<i>Felső-Lehota</i> (Zólyom m.) Vasuti állomás Brezova 4.2 % _m távolságban. Vicinális út	Közönséges sárga homokos, csillámos, tisztátlan agyag. Negyedkori?	1	3.43	—	—	Vöröses-sárgaszínű apró csillámpikkelyekkel	A kísérleti gúla hólyagos, felülete fényes, de alakját még megtartja	A kísérleti gúla teljesen megolvad
112	112	149	<i>Rónicz</i> (Zólyom m.) a vasuti állomástól 4.7 % _m , vicinális út	Barnás sárga okkerszínű, homokos csillámos, tisztátlan agyag. Negyedkori?	1	7.65	—	—	Téglavörös csillámos	Feketebarna hólyagos, fényes felülettel	Megolvad

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Evi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
Dr. BRECSKA	MATYAROVSKY JAKAB	Akna-szerű gödrök	—	Mint festék, téglalakban 1 kilo, és 1/2 kilo súlyban; szállítatik az ország legkülönbözőbb vidékeire	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	Ugyanaz	—	Ugyanaz	—	
M. kir. bányakincstár	Rónicz-brezovai m. kir. vasgyári hivatal	Létezett	1 köbm. 18 kr. a bányában, a vasuti állomáshoz szállítva 50 kr.	Közönséges téglagyártásra használtatott gyári építményekre	Jelenleg nem használtatik	
RIEGEL KAROLINA Nagy-Mányok	ZSOLNAY VILMOS Pécs	Bányaművellet	1 méterm. 60—70 kr.	Zsolnay-féle gyár Pécsen	250—300 méterm.	
M. kir. bányakincstár	M. kir. rónicz-brezovai m. kir. vasgyári hivatal	Létezik	1 köbméter agyag a brezovai vasuti állomásig szállítva 1 frt 30 kr.	Brezovára tűzálló téglák gyártására	100 méterm.	
Ugyanaz	A rónicz-brezovai m. kir. vasgyári hivatal	Létezik	1 köbméter agyag ára a bányában 80 kr., vitelbére a vasuti állomásig 50 kr.	Téglagyártásra helyi építési célokra	40,000 köbméter	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mész tartalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- czésben (muffel) c.	Koksz- kemenkezésben b.	Deville-féle szél-kemen- czésben a.
A 113	113	28	<i>Buda</i> (Pest megye) Józsefhegy. A bányához meredek, de jó út vezet	Fehéres, képlékeny homogen agyag, kevés fehér csillámmal ritkán rozsdás foltokkal. Karcza fénytelen, sima, tapintása finom. Az agyaggy-réteg vastagsága 50—60 cm. Neogen?	1	4·39	—	—	Rózsás, fehér-színű	Világos szürkészínű. Hólyagosan felduzzad, felülete fényes, de a próbagömb még fenáll a tűzben	Megolvad
114	114	87	<i>Lippa</i> (Temes megye) Vasuti állomás Radna-Lippa, mintegy 10 km az agyagteleptől erdei út	Barnássárga kissé homokos agyag, kevés csillámmal karcza fényes, érdes. Tapintása érdes	2	5·48	—	—	Vörös	Fényes, barnaszínű felületű. A gömb megolad és összesüllyed	—
115	115	115	<i>Sztrophó</i> (Zemplén m.) vasuti állomás Ormező 52 km megyei út	Közönséges sárga, homokos agyag vasoxidos zárványokkal Karcza fénytelen, tapintása érdes	2	3·70	—	—	Vörösszínű, kevés behintett csillámpikkelyekkel	Barnaszínű, fényes, megoladt felülettel. — Kezd megolvadni	—
116	116	15	<i>Lutilla</i> (Bars megye) vasuti állomás Bartos-Lehotka 10 km Lutillától, Kremnickáig közlekedési út, Kremnickától Bartos-Lehotkáig országút	Szürkés, fehér kaolinós tufa. Kvarc-szemekkel, fehér és fekete csillámmal és félig elmállott Amfibollal. Karcza fénytelen, tapintása érdes. Riolit-tufa. Neogén	2	8·51	30%	—	Sárgás-fehér színű	Megolvad szürkészínű hólyagos tömeggé	—
117	117	14	<i>Körmöczbánya</i> (Bars megye) Sturz nevű hegyoldal	Szürkés fehér tufa, sárga sávokkal, kvarc-szemekkel és pyrittel. Karcza fénytelen tapintása érdes Trachitos anyag	2	6·41	35%	—	Rózsás-fehér színű	Fehér, fényes felületű, s hólyagosan felduzzad	Megolvad
118	118	38	<i>Modor</i> (Pozsony m.) vasuti állomás Modor-Senkvicez 5 km. Vicinális út	Zöldes sárga agyag, kvarc szemekkel. Karcza kissé fényes, tapintása érdes	3	7·55	—	—	Vörösszínű, kevés apró csillámpikkelyvel	Barnaszínű fényes, megoladt felülettel. Hólyagosan felduzzad	—
119	119	37	Ugyanaz	Sárga, homokos csillámos agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	2	4·12	—	—	Vörösszínű, sok csillámpikkelyvel	Barnaszínű, fényesen megoladt felülettel	—
120	120	35	Ugyanaz	Zöldes sárga képlékeny agyag mészgömbökkel. Karcza fényes, tapintása finom	4	5·61	—	2·82	Vörösszínű, behintett mészkódarabokkal	Megolvad hólyagosan felduzzadt tömeggé	—

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelenősségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	MATYASOVSKY JAKAB	Szabálytalan aknaszerű gödrök	—	Mint festék, téglalakban, elszállítatik az ország legkülönbözőbb vidékeire	—	
M. kir. erdő-kincstár	FÜREDI EDE m. kir. főerdész Lippán	Külművelet	—	Lippai fazekasok közönséges edények gyártására	—	
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	
KOSSUCH JÁNOS cég	PETRIK LAJOS tanár	—	—	A Kossuch J.-féle kőedénygyárban Kőrmőczbányán	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	—	—	Használtatik a Kossuch J.-féle kőedénygyárban Kőrmőczbányán	—	
—	Magy. kir. földm. ipar- és kereskedelemügyi miniszterium	Külművelet	—	Helybeli fazekasok	—	
—	Ugyanaz	—	—	Ugyanaz	—	
—	Ugyanaz	—	—	Ugyanaz	—	A mész gombostűfejhez hasonló nagyságu szemekben találtatik benne

Csoportjelző és folyó szám	Lejtári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékban	Mészartalom százalékban	Égetési kísérlet		
									Próba kemencében (muffel) c.	Kokszkemencében b.	Deville-féle szél-kemencében a.
A 121	121	123	<i>Gnezda</i> (Szepeş megye), vasuti állomás Orló, 28 $\frac{1}{2}$ m ország út	Közönséges sárga homokos agyag kevés csillámmal, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	3·16	—	—	Sárgaszíuú, apró csillámpikkelylyel	Zöldes-szürke, fényes, megolvadt felülettel. — Hólyagosan felduzzad	—
122	122	121	<i>Ungvár</i> (Ung megye), vasuti állomás helyben	Közönséges téglaszínű csillámos agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	3	5·89	—	—	Sárgás-vörösszínű, apró csillámpikkelylyel	Barna, fényesen megolvadt felülettel és hólyagosan felduzzad	—
123	123	137	<i>Szepsi</i> (Abauj-Torna megye), vasuti állomás Kassa, 32 $\frac{1}{2}$ m országút	Közönséges sárga homokos agyag karcza fénytelen, tapintása érdes	2	6·35	—	—	Vöröses-sárgaszínű, igen kevés apró csillámpikkelylyel	Barna, fényes felülettel, hólyagosan felduzzad	Megolvad
124	124	139	<i>Ponyászka</i> (Krassó-Szörény megye) a völgy jobb lejtője a colonia E.-i. végén	Sovány tapintatu, könnyen szétmorzsolható, a szálban levő gránit mállási terménye, a felszínen vízlehorotta anyagtól tisztátalan	1	4·49	14	—	Sárga-színű finom csillámpikkelyekkel	Szürke, fényes hólyagos tömeg	Megolvad

III. Csoport,

A 125	125	92	<i>Hunkóc</i> (Ung megye), az erdőben, vasuti állomás Ungvár 24 $\frac{1}{2}$ m távolságban, jó megyei és ország út Szobráncztól kezdve	Fehérszínű agyagos homok	0	6·00	—	—	Sárgaszínű, laza, összemorzsolható	Hólyagos tömeggé olvad meg	—
126	126	169	<i>Máriavölgy</i> (Pozsonyom.), vasuti állomás Pozsony 20 $\frac{1}{2}$ m országút	Fekete (grafitos) palás agyag. Karcza fényes, tapintása finom. Hasadékokban és a felső liaszi rétegek között. Felső-Liasz	1	8·94	60	12·6	Barnás-sárgaszínű, kevés csillámpikkelylyel	Megolvad	—

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
Az előfordulási terület bérloje: BIBEL JÁNOS Oraviczán	RÓTH LAJOS	Nem	—	—	—	

8. Tűzállósági fokozat.

Csuha László Szobráncz	Kalecsinszky Sándor	—	—	—	—	Kalecsinszky Sándor a m. kir. földtani intézet vegyész-e hivatalosan elemezte az agyagot. A légszáraz anyag mennyiségi vizsgálatának eredménye a következő: Kovasav (SiO ₂) ... 68.02 Timföld (Al ₂ O ₃) ... 15.76 Vasoxid (Fe ₂ O ₃) ... 1.90 Káliumoxid (K ₂ O) 5.41 Nátriumoxid (Na ₂ O) 1.85 Chemikailag kötött víz ... 5.38 Higroszkopikus víz 1.73 100.05
Fischer és Haybäck-féle palabánya	Dr. Schafarzik Ferencz	Külművelet	—	Festéknek használtatik	—	Az agyagban 40% mészpát durva darab alakban van

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajó-állomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőkepeesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékban	Mészirtalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próba kemencében (muffel) c.	Koksz kemencében b.	Deville-féle szél-kemencében a.
A 127	127	161	<i>Eger</i> (Heves megye) vasuti állomás helyben	Világos sárga, homogén, tömött agyag (kis-czelli tállyag) kevés apró fehér csillámmal, karcza kissé fényes; tapintása finom. Oligocén	1	9·52	—	21·6	Sárgaszínű, apró csillámpikkelyekkel	Megolvad	—
128	128	165	<i>Kőbánya</i> (Pest megye) vasuti állomás. A Dreher-féle sörfőzdetől DK-re eső kőbánya és téglavetőből	Sárgás szürke homokos, csillámos congeria agyag. Neogén	1	6·78	—	23·4	Sárgaszínű, igen sok csillámpikkelylyel	Megolvad	—
129	129	172	<i>Prencsfalu</i> (Hont megye), vasuti állomás Selmeczbánya 14 km megyei jó út	Sárgás szürke tisztátlan szivós agyag fehér apró csillámpikkelylyel és vas-oxidos foltokkal; karcza fénytelen, tapintása érdes	2	4·34	—	—	Vörösszínű csillámos	Megolvad	—
130	130	162	<i>Rákos</i> (Pest megye). A Sugárút-építő társulat téglagyára	Sárgás szürke, homokos, csillámos agyag, 40 met. mélységből. Neogén	1	8·33	—	20·8	Sárgaszínű, sok csillámpikkelylyel	Megolvad	—
131	131	167	<i>Ó-Buda</i> (Pest megye) KUNEWALDER-féle téglavető	Zöldes-szürke «kis-czelli tállyag», karcza kissé fényes és finom; tapintása kissé érdes. Nagyobb mennyiségben és elterjedésben. Alsó Oligocén	1	9·18	—	26·1	Vöröses sárgaszínű	Megolvad	—
132	132	41	<i>Budaörs</i> (Pest megye) Madárhegy nevű magaslatán. Vasuti állomás Budaörs 6 km. A bányához meredek hegyi út vezet	Sárga homogén agyag. Karcza fénytelen; tapintása kissé érdes, könnyen fest. Tetemes vastagságban és elterjedésben. Neogén	1	5·31	—	14·4	Vörösszínű, apró behintett csillámpikkelyekkel	A próbagúla barnaszínű cseppé olvad	—
133	133	142	<i>Bártfa</i> (Sáros megye) vasuti állomás Eperjes 50 km vagy Orló 38 km országút	Világos szürke homogén agyag, kevés csillámmal. Karcza kissé fényes, tapintása finom	1	9·86	—	2·28	Szürkés-sárgaszínű, sok csillámpikkelylyel	Megolvad	—
134	134	144	Ugyanaz	Közönséges sárga homokos csillámos agyag, vasoxidos zárványokkal, karcza fénytelen, tapintása érdes	2	6·29	—	—	Vörösszínű, apró csillámpikkelyekkel	—	—

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	Külművelet	—	Tégla-gyártásra helyben	—	
—	Ugyanaz	Van	—	Főleg Budapest	—	Téglakészítésre használják fel
—	GESELL SÁNDOR	Külművelet	—	Selmeczbányára pipagyártásra	—	
A Sugár-út-építő társulat téglagyára	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	Külművelet	—	Nagyban szállítják a téglákat Budapestre	—	
KUNEWALDER-féle téglagyár	Ugyanaz	Külművelet	—	Tégla-gyártásra helyi szükségletre	—	
Budaörs községe	MATYASOVSKY JAKAB	Szábálytalan tárnaszerű művelet	—	Festő téglák készítésére az ország legkülönbözőbb vidékeire	—	
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mészartalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próbakemen - czében (muffel) c.	Koksz- kemenczében b.	Deville-féle szél-kemen- czében a.
135	135	143	Bártfa (Sáros megye) vasuti állomás Eperjes 50 $\frac{1}{2}$ m vagy Orló 38 $\frac{1}{2}$ m országút	Közönséges sárga homokos, csillámos durva szemű agyag. Karcza fénytelen, tapintása érdes	1	3-52	—	—	Sárgás-vörösszínű, sok csillámpikkelylyel	Megolvad	—
136	136	138	Ugyanaz	Zöldes sárga homokos, csillámos tisztátlan agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	8-39	—	5-39	Sárgaszínű, sok apró csillámpikkelylyel	Megolvad	—
137	137	136	Aranypatak (Sáros megye) vasuti állomás Orló 36 $\frac{1}{2}$ m megyei út	Szürke agyag homokkó zárványokkal és rozsdás foltokkal. Karcza kissé fényes; tapintása kissé érdes	1	11-94	—	4-94	Szürkés-sárga, sok apró csillámpikkelyekkel	Megolvad	—
138	138	127	Podolin (Szepes m.) Vasuti állomás Poprád-Felka 34 $\frac{1}{2}$ m vagy Orló 40 $\frac{1}{2}$ m országút	Közönséges sárga homokos agyag csillámmal. Karcza fénytelen, tapintása érdes	1	7-29	—	5-88	Vörösszínű, sok apró csillámpikkelyekkel	Megolvad	—
139	139	82	Govasília (Hunyad megye), legközelebbi vasuti állomás Vajda-Hunyad. 15 $\frac{1}{2}$ m jó karban lévő vicinális út	Vereses barna földes agyag. karcza fényes, sima, tapintása földes	3	5-02	22	—	Sárgaszínű	Megolvad	—
140	140	116	Láczfalva (Zemplén megye). Vasuti állomás Homonna 6 $\frac{1}{2}$ m községi út	Közönséges vereses-sárga, homokos agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	3	5-13	—	—	Vörösszínű, kevés behintett csillámpikkelyekkel	Megolvad	—
141	141	9	Sacza (Abauj-Torna megye) Vasuti állomás Kassa 16 $\frac{1}{2}$ m	Élénk sárga, okkeres, homokos csillámos agyag sok apró quarczkavicsal	1	4-42	52	—	Vörösszínű sok apró csillámmal	Megolvad	—
142	142	77	Parasznya (Borsod megye) a magyar áll.-vasut vonalával keskeny vágányu vaspályával van összekötve	Tisztátlan sárga homokos csillámos agyag kövülettel, karcza kissé fényes. tapintása érdes. Nagyobb mennyiségben előfordul a barnaszén képlet fedőjében a főtárna végén. Neogén	1	6-44	—	11-23	Vöröses-sárga színű, sok apró csillámpikkelylyel	Megolvad	—

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
M. kir. erdőkinctár	Govasdia m. kir. vasgyár	Létezik	Kőbméte- renként 80 kr., a vas- gyárig szál- lítva 1 frt 70 kr.	Helyi szükség- letre, építkezés- hez	10—15-kőb- méter	A nyers agyag nagyon so- vány egész laza cserepet ád, mely koksz-kemenczé- ben b) homokkőszertű lesz
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	
—	SEMSEY ANDOR	—	—	—	—	
—	Dr. SCHAFARZIK FERENCZ	—	—	—	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mészirtalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koksz- kemenczében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 143	143	8	<i>Pálfalva</i> (Nógrád me- gye). Vasuti ál- lomás helyben	Zöldessárga homo- kos porladózó agyag, fehér kao- linszerű zárva- nyokkal, fehér csil- lámpikkelyekkel és quarczkristá- lyok. Neogén	3	6·23	31	4·72	Az iszapolt agyagból elő- állított kísér- leti gúla sár- gaszinű kevés csillámpik- kelyekkel	A kísérleti gúla teljesen megolvad	—
144	144	164	<i>Kaprucza</i> (Arad megye). Vasuti állomás Berzova 8 $\frac{1}{2}$ m. Kaprucza és Dumbrovicza közti keleti ol- daltölgy az ut- tól $\frac{1}{2}$ órányi távolságban	Kékes-szürke tisz- tátlan agyag sok quarczszemmel. A kárpáti homok- kő mélyebb tele- pei közt a me- lafir kőzetében legfeljebb 1 mm vastag gyűrű rétegek között fordul elő, nehezen bányász- ható. Mezoczoï	2	5·22	—	2·90	Barnás-sárga- szinű	Megolvad	—
145	145	133	<i>Homonna</i> (Zemplén me- gye). Vasuti ál- lomás helyben	Közönséges sárga homokos agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	4·96	—	—	Vöröses-sár- gaszinű, apró behintett csil- lámpikkelyek- kel	Megolvad	—
146	146	126	Ugyanaz	Közönséges sárga homokos agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	2	4·34	—	—	Vöröses-sár- gaszinű, sok apró csillám- pikkelylyel	Megolvad	—
147	147	120	<i>Sárospatak</i> (Zemplén me- gye). Vasuti ál- lomás helyben	Közönséges sárgás- szürke, csillámos képlékeny agyag, rozsdás pöttyökkel, karcza fénytelen, tapintása finom	2	5·79	—	—	Sárgaszinű apró csillám- pikkelyekkel	Megolvad	—
148	148	117	Ugyanaz	Közönséges szür- ke, képlékeny agyag vasoxidos gömbökkel, karcza kissé fényes, ta- pintása finom	2	6·95	—	—	Vöröses-sárga szinű, sok apró csillámpik- kelylyel	Megolvad	—
149	149	122	Ugyanaz	Sárgásszürke, csil- lámos homokos agyag, karcza fény- telen, tapintása ér- des	1	4·77	—	—	Vöröses-sárga szinű, sok csil- lámpikelylyel	Megolvad	—

A telep-tulajdonos vagy bérleti neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
ÖZV. KANDÓNÉ	ÖZV. KANDÓNÉ	—	—	—	—	<p>KALECSINSZKY SÁNDOR a m. kir. földtani intézet vegyész-e hivatalosan elemezte. A légszáraz agyag 100 súlyrészben van:</p> <p><i>Chemikailag kötött kovasav</i> (SiO_2) ... 35.87</p> <p><i>Mechanikailag kevert kovasav (homok)</i> 28.02</p> <p><i>Tin föld</i> (Al_2O_3) ... 16.10</p> <p><i>Vasoxidul</i> (FeO) ... 0.46</p> <p><i>Mész</i> (CaO) ... 2.20</p> <p><i>Nátriumoxid</i> (Na_2O) 0.98</p> <p><i>Káliumoxid</i> (K_2O) ... 0.60</p> <p><i>Chemikailag kötött víz</i> (H_2O) + CO_2 ... 6.62</p> <p><i>Higroszkopikus víz</i> (H_2O) ... 9.08</p> <p><i>Manganoxid nyomokban</i> 99.98</p>
Erdőkinestár	LÓCZY LAJOS	—	—	—	—	
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely é. ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékokban	Mésztartalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koks- kemenccében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 150	150	130	Sárospatak (Zemplén m.), vasuti állomás helyben	Közönséges szürke sárga foltos agyag, karcza fényes, tapintása finom	1	5·99	—	—	Vöröses-sárga színű, sok apró csillámmal	Megolvad	—
151	151	132	Ugyanaz	Közönséges szürke agyag sárga foltokkal és széndarabokkal, karcza fényes, tapintása finom	3	7·25	—	—	Vöröses-sárga színű, sok apró csillámmal	Megolvad	—
152	152	125	Ugyanaz	Közönséges szürke agyag sárga sávokkal, karcza kissé fényes, tapintása finom	2	6·79	—	—	Sárgás-vörös, sok apró csillámmal	Megolvad	—
153	153	128	Ugyanaz	Kékes szürke, kissé csillámos agyag sárga sávokkal, karcza fényes, tapintása finom	1	6·43	—	—	Vöröses-sárga, sok apró csillámmal	Megolvad	—
154	154	95	Csákvár (Fehér megye). Vasuti állomás Moha 26 $\frac{1}{2}$ m. Székesfehérvár 30 $\frac{1}{2}$ m. jó megyei út	Fehéresszürke, homokos agyag sárga foltokkal apró csillámlemezkekkel, karcza fénytelen érdes; tapintása érdes	1	4·39	—	20·5	Sárgaszínű, apró csillámpikkelyekkel	Megolvad	—
155	155	97	Ugyanaz	Világossárga, kissé homokos agyag, sok csillámmal. Karcza fénytelen, tapintása érdes	1	5·53	—	20·6	Vörössárga színű, sok apró csillámmal	Megolvad	—
156	156	99	Ugyanaz	Barnássárga agyag fehér erekkel, kevés csillámmal karcza fénytelen, tapintása érdes	1	4·42	—	3·89	Sárgaszínű, csillámos	Megolvad	—
157	157	33	Modor (Pozsony m.) Vasuti állomás Modor-Senkvicz 5 $\frac{1}{2}$ m. Vicinális út	Szürkéssárga, homokos, csillámos agyag sok quarczszemmel. Karcza kissé fényes tapintása érdes	2	3·55	—	7·37	Vöröses sárga színű, kevés csillámpikkelylyel	Megolvad	—
158	158	34	Ugyanaz	Világossárga homokos csillámos agyag (zúzott), karcza fénytelen, tapintása érdes	1	1·92	—	31·4	Sárgaszínű, laza cserép, sok csillámmal	Megolvad	—
159	159	135	Batizsfalva (Szepes megye) Vasuti állomás Lucivna 4 $\frac{1}{2}$ m. községi út	Szürkésbarna, csillámos agyag vasoxidos foltokkal, karcza fényes és kekesfehér. Tapintása kissé érdes	2	6·97	—	—	Vörössárga színű, apró csillámpikkelyekkel	Megolvad	—

A telep-tulajdonos vagy bérlő neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	MAYER KÁROLY csákvári plébános	Külművelet	—	A csákvári fazekasok korsó és tál készítésére használják	—	U. n. téglaházi agyag
—	Ugyanaz	Külművelet	—	Ugyanaz	—	
—	Ugyanaz	Külművelet	—	Ezt a csákvári fazekasok a korsó- és tál-munkákhoz keverékül használják	—	
—	M. kir. földm. ipar- és kereskedelemügyi ministerium	Külművelet	—	Helybeli fazekasok	—	A mész gombostűfejhez hasonló nagyságu szemekben találtatik benne
—	Ugyanaz	—	—	Ugyanaz	—	
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	

Csopotjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasuti v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékokban	Mészirtalom százalékokban	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koks- kemencében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A											
160	160	173	<i>Rákos</i> (Pest megye) Lechner-féle téglagár. Vasuti állomás helyben	Világossárga agyag, kevés csil- lámmal és vas- oxidos foltokkal, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	7·50	—	21·5	Sárgaszínű, sok behintett csillámpik- kelylyel	Megolvad	—
161	161	170	Ugyanaz	Sárga homokos csillámos agyag, karcza fénytelen, ta- pintása érdes	1	9·87	—	25·3	Vöröses-sár- gaszínű, sok apró csillám- pikkelylyel	Megolvad	—
162	162	174	Ugyanaz	Szürkessárga ho- mokos agyag ke- vés csillámmal, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	8·15	—	23·0	Ugyanaz	Megolvad	—
163	163	175	Ugyanaz	Szürke homokos csillámos agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	5·86	—	23·6	Sárgaszínű, sok apró csil- lámmal	Megolvad	—
164	164	129	<i>Rózsahegy</i> (Liptó megye) város határa- ban, Polány dü- lő; vasuti álló- más helyben	Közönséges sárga agyag kevés csil- lámmal, karcza kisse fényes, ta- pintása sima	1	5·99	—	—	Vöröses-sár- ga-színű, apró csillámpik- kelylyel	Megolvad	—
165	165	124	<i>Rózsahegy</i> (Liptó megye) város határa- ban vasuti álló- más helyben	Sárga agyag, fi- nom szemű kevés csillámmal, karcza fényes, tapintása sima	2	6·75	—	—	Vörösszínű, apró csillám- pikkelyekkel	Megolvad	—
166	166	114	<i>Rózsahegy</i> (Liptó megye) város határa- ban Polány dü- lő a Klacsén- patak mellett. Vasuti állomás helyben	Szürke agyag szén nyomokkal és mészh zárványokkal. Karcza fényes, ta- pintása sima	1	7·76	—	3·09	Sárgaszínű, keves apró csillámpik- kelylyel	Megolvad	—
167	167	141	<i>Rózsahegy</i> (Liptó megye) város határa- ban, vasuti álló- más helyben	Közönséges sárga homokos agyag, karcza fénytelen, tapintása érdes	1	7·11	—	9·69	Sárgaszínű, behintett csillámmal	Megolvad	—
168	168	72	<i>Kőbánya</i> (Pest megye) SZEYFFERT KA- ROLY-féle agyag- vájása, vasuti állomás hely- ben	I. réteg : Világos sárga so- vány agyag kevés csillámmal, karcza fénytelen, tapin- tása érdes	1	4·48	—	23·5	Világos sárga- színű, apró csillámpik- kelylyekkel	Megolvad	—
169	169	73	Ugyanaz	II. réteg : Sárga homokos agyag sok csil- lámmal. Karcza fénytelen, tapintása érdes	1	3·19	—	24·4	Sárgaszínű, sok apró csil- lámpikkely- lyel	Megolvad	—

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
LECHNER tanár Budapest, molnár-utca 25	LECHNER tanár	Külművellet	—	Téglagyártásra saját gyárában	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	Külművellet	—	Ugyanaz	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	Külművellet	—	Ugyanaz	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	Külművellet	—	Ugyanaz	—	
—	Kassai kereskedelmi kamara	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	—	—	
SZEYFFERT K.	SZEYFFERT K.	Külművellet	—	—	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	Külművellet	—	—	—	

Csoportjelző és folyó szám	Leltári szám	Kísérleti szám	Lelőhely és ennek távolsága a legközelebbi vasutól v. hajóállomástól kilométerekben és vezet-e oda kocsival járható út és milyen	Fizikai tulajdonságok és geológiai viszonyok	Kötőképesség	Égetési veszteség	Leiszapolható anyag százalékában	Mésztartalom százalékában	Égetési kísérlet		
									Próba-kemen- cében (muffel) c.	Koksz- kemencében b.	Deville-féle szél-kemen- cében a.
A 170	170	75	<i>Kőbánya</i> (Pest megye) SZEYFFERT KÁ- ROLY-féle agyag- vájása, vasuti állomás hely- ben	III. réteg: Szürkessárga ho- mokos agyag sok csillámmal, karcza fénytelen, tapin- tása érdes	1	3·54	—	20·9	Sárgaszínű, sok csillám- pikkelylyel	Megolvad	—
171	171	76	Ugyanaz	IV. réteg: Szürke agyag sárga sávokkal, sok csil- lámmal, karcza fénytelen, tapin- tása érdes	1	3·77	—	24·9	Sárgaszínű, sok behintett csillámmal	Megolvad	—
172	172	177	Ugyanaz	V. réteg. Szürke sovány agyag kevés csil- lámmal, karcza fénytelen, tapin- tása érdes	1	9·02	—	25·3	Sárgaszínű, apró csillám- pikkelyekkel	Megolvad	—
173	173	145	<i>Szind</i> (Torda-Aranyos- megye), vasuti állomás Torda 3·5 κ_m	Fehér földes agyag kvarczzemekkel, karcza kissé fé- nyes, tapintása ér- des. A zöld porfir- tufa végelmállá- sának terménye. Nagy bőségben for- dul elő	1	7·59	40	—	Sárgásszínű	Megolvad	—
174	174	68	<i>Lábérbánya</i> (Zólyom megye) vasuti állomás Lucsatin 6 κ_m megyei út	Világos sárga ho- mokos, csillámos, sovány agyag. Nagyobb mennyi- ségben	1	3·70	—	—	Sárgaszínű, sok behintett csillámpik- kelylyel	Megolvad	—
175	175	78	Ugyanaz	Sárgás fehér ho- mokos, kavicsos agyag, sok kvarc darabbal. Száras állapotban laza, agyagos ho- mokszerű. Na- gyobb mennyiség- ben	1	2·01	40·5	—	Sárgaszínű, keves csillám- mal. Az iszapolt agyagból ké- szített gúla hasonló színű	Megolvad	—
176	176	61	<i>Körmöcz- bánya</i> (Bars megye) Stiaszni-féle pipagyárból	Sárgás képlekeny agyag karcza gyön- ge fényű, tapin- tása érdes	2	3·80	—	—	Vörösszínű csillámos	Megolvad	—
177	262	110	<i>Győr város</i> (Győr megye)	Sárga homokos csillámos, meszes agyag	1	7·05	—	25·4	Sárga, sok csillámmal	Megolvad	—

A telep-tulajdonos vagy bérlo neve és lakása	Az anyag beküldője v. gyűjtője	Létezik-e bánya vagy sem?	Az anyag ára	A már létező kelendőségi terület	Évi termelés	Elemzések és egyéb jegyzetek
SZEYFFERT K.	SZEYFFERT K.	Külművelet	—	—	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	Külművelet	—	—	—	
Ugyanaz	Ugyanaz	Külművelet	—	—	—	
—	A kolozsvári kereskedelmi kamara	Külművelet	—	Parajdon és Görényben kőedénygyártására. Kolozsvártt a cserépek angobirozására	—	Ezen agyagot elemezte: Dr. LIEBERMANN LEO, a m. k. áll. vegyikísérleti állomás főnöke (lásd: Jelentés a budapesti m. kir. áll. vegyikísérleti állomás 1881—84. évi munkálatairól 202. lap), Víz (H ₂ O) ... 4 002 Kovászav (SiO ₂) ... 22 890 Timföld (Al ₂ O ₃) ... 16 168 Vasoxid (Fe ₂ O ₃) ... 2 038 Mész (CaO) ... 1 507 Magnesia (MgO) ... 0 095 Kálium (K) ... 0 261 Nátrium (Na) ... 0 503 Szénsav (CO ₂) ... 2 101 Kénsav (SO ₃) ... 0 033 Chlor (Cl) ... 0 056 Phosphorsav (P ₂ O ₅) nyoma Izzítási veszteség ... 6 749 továbbá dr. KOCH ANTAL egyetemi tanár (lásd: A kolozsvári kereskedelmi kamarának 1882. évi jelentését 134. l.)
Libétbánya városa	M. kir. erdőkinctár Libétbányán	Külművelet	—	A libétbányai fazekasok használják	—	
M. kir. erdőkinctár Libétbányán	Ugyanaz	Külművelet	—	Helyi szükségletre közönséges téglagyártásra	—	
—	PETRIK LAJOS tanár	—	—	—	—	
—	Ugyanaz	—	—	Téglagyártásra helyben	—	

Csoport- jelző és folyó szám	Leltári szám	Község és megye	A közet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása
B) Márgák és Czementek.			
B 1	177	Beocsin (Szerém megye).	Sárgás hidraulikus mészmárga, nyers állapotban úgynevezett «Sárga kő.» A gyár és telep tulajdonosa: a cs. és kir. szab. beocsini hidraulikus mészh- és portlandcement-gyár. Az anyagot felszíni fejtés és tárnák által nyerik. Évi termelés 40,000 m³. Az anyag vegyi alkata HAUER K. szerint a következő: Kovasav (SiO₂) --- 10·3% Tímföld (Al₂O₃) --- 6·2% Vasoxid (Fe₂O₃) --- 3·0% Szénsavas mész (CaCO₃) --- 76·1% Szénsavas magnesia (MgCO₃) --- 2·4% Alkaliák --- nyomokban Nedv. sség --- 1·8% A telep távolsága a Duna gőzhajó-állomástól 4 1/2 m, jó megyei úttal. A m. kir. földtani intézet szerzése.
2	178	Ugyanaz	Világosszürke portland-kő, nyers állapotban ú. n. «Kékkő.» A gyár és telep tulajdonosa: mint fent. Az anyag vegyi alkata HAUER K. szerint a következő: Kovasav (SiO₂) --- 18·2% Tímföld (Al₂O₃) --- 8·3% Vasoxid (Fe₂O₃) --- 1·5% Szénsavas mész (CaCO₃) --- 68·0% Szénsavas magnesia (MgCO₃) --- 1·7% Alkaliák --- nyomokban Nedvesség --- 2·0% Közl. viszonyok és szerzés mint fent.
3	179	Ugyanaz	Világos szürke hidraulikus márga, nyers állapotban ú. n. «Kékkő.» Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés mint fent.
4	180	Ugyanaz	Világos szürke hidraulikus márga, nyers állapotban ú. n. «Barnakő.» Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés, mint fent.
5	181	Ugyanaz	Égetett sárga hidraulikus mész darabokban ú. n. «Sárgakő.» Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés ugyanaz.
6	182	Ugyanaz	Égetett zöldes sárga hidraulikus mész, darabokban könnyű ú. n. «Sárgakő.» Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés módja u. a.
7	183	Ugyanaz	Égetett zöldessárga hidraulikus mész (nehéz) darabokban ú. n. «Kékkő.» Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés úgy mint fent.
8	184	Ugyanaz	Égetett zöldes sárga (nehéz) hidraulikus mész ú. n. «Sárgakő.» Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés úgy mint fent.
9	185	Ugyanaz	Égetett barna portland-cement darabokban ú. n. «Kékkő.» Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés úgy mint fent.
10	186	Ugyanaz	Örölt ú. n. darás cement. Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés úgy mint fent.
11	187	Ugyanaz	Örölt cement, zöldes. Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés úgy mint fent.
12	188	Ugyanaz	Örölt cement, sárgás. Tulajdonos, közl. viszonyok és szerzés úgy mint fent.

Csoport- jelző és folyó szám	Lejtári szám	Község és megye	A kőzet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása
B			
13	189	<i>Buda-Ujlak</i> (Pest-Pilis-Solt m.)	Égetetett Roman-czement, világossárga. A telep tulajdonosa: ENGEL és FUCHS. Gyűjtötte: Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.
14	190	Ugyanaz	Sárga <i>Budai márga</i> . Román-czement készítésre. A nyers termények főleg Budapesten fogyasztatnak. Tulajdonos és gyűjtő mint fent.
15	191	Ugyanaz	Kékesszürke « <i>budai márga</i> » Roman-czement készítésre. Az anyagot bányában nyerik. A nyers termények főleg Budapestre szállítatnak. A császárfürdői építkezéseknél sikerrel alkalmaztatott. Tulajdonos és gyűjtő ugyanaz.
16	192	<i>Nyerges-Ujfalu</i> (Márton kút) (Esztergom megye)	Barnás szürke czementmárga, neocom. Az anyagot bányában fejtik. Dr. SCHAFARZIK FERENCZ gyűjtése.
17	193	<i>Csömörölő</i> (Szilágy megye)	Sárgás « <i>Bredi márga.</i> » A telep távolsága Bánff-Hunyadtól (vasuti állomás) 50 $\frac{1}{2}$ m, a hova rendes országút vezet. Gyűjtötte: Dr. HOFMANN KÁROLY.
18	194	<i>Horgospatak</i> (Blozsa) (Szolnok-Doboka m.)	Veresesbarna mészmárga, zöldes pettyekkel és apró csillammal a Jura formációból. A telep tulajdonosa: a m. kir. erdőkincstár. Az anyagot kőbányában fejtik. Beküldve a m. kir. erdőgondnokság által.

C) Mészkövek.

C			
1	195	<i>Válaszka</i> (Zólyom megye) (Stiavnicska)	Fekete mészkő, hidraulikus tulajdonsággal. A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkincstár. Az anyagot kőbányában nyerik. Ára 1 m ³ -nek 50 kr. A brezovai állomásra szállítva 60 kr. Használtatik a rhónicz-brezovai vasgyáraknál a közönséges vízipítésre. Termelés évenként 100 m ³ . A telep távolsága Brezova vasuti állomástól 2 $\frac{1}{2}$ m. A rhónicz-brezovai m. kir. vasgyár ajándéka.
2	196	<i>Felső-Vissó</i> (Máramaros megye)	Fehér, tömött mészkő, rozsszinű és sárga foltokkal. A telep tulajdonosa a felsővissói közbirtokosság. A telep távolsága a m.-szigeti vasuti állomástól 70 $\frac{1}{2}$ m, a hova jó megyei út vezet. A felsővissói m. kir. erdőgondnokság ajándéka.
3	197	<i>Trebusa-Fehérpatak</i> (Máramaros megye)	Kékes-szürke kréta-mészkő. A teleptulajdonosa a m. kir. erdőgondnokságnak. Az anyagot 4 kőbányában fejtik. Ára egy rakott szekér mészkőnek 25 kr., vitelbér a vasuti állomásig 1 mtrm. után 30 kr. Használtatik mészégetésre és az utak kavicsolására. A fehérpataki vasolvastó mint adagkőzetet használt. A telep M.-Sziget vasuti állomással 30 $\frac{1}{2}$ m jó országúttal van összekötve. A trebusai m. kir. erdőgondnokság ajándéka.
4	198	<i>Tiszolcz</i> (Gömör megye)	A telep tulajdonosa: A m. kir. erdőkincstár. Az anyagot kőbányában nyerik. Ára egy tonnának 45 kr. Használtatik a tiszolczy m. kir. vasgyárnál mint hozagkőzet. Evi-termelése 60,000 mtrm. Vasuti állomás helyben. Beküldte a tiszolczy m. kir. erdőgondnokság.
5	199	<i>Szabadbattyán</i> (Fehér megye) Somlyó hegy	Fehéres-szürke kristályos mészkő. Az anyagot bányákban fejtik. Használtatik Szabad-Battyán és Szekesfehérvár környékén leginkább épületeknek, de azonkívül mészégetésre is. A bánya a vasuti állomással 7 $\frac{1}{2}$ m mezei uttal van összekötve. Gyűjtötte Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.
6	200	<i>Pevecseny</i> (Ung megye)	Szürke liasz mészkő calcit erekkel, csak egyes tömzsökben fordul elő. A telep tulajdonosa az ó-kemeneczei m. kir. erdőgondnokság. Az anyagot vágás által nyerik. Ára 1 m ³ 30 kr., égetve 8 frt. Vitelbér Ungvárig 1 m ³ után 3 frt 20 kr. Evi termelés 60—80 m ³ Ungvár vasuti állomásával 21 $\frac{1}{2}$ m országút, részben jó mellékút által van összekötve. Vasuti állomás Ungvártól 21 $\frac{1}{2}$ m jó mellék és országúttal. Beküldte az ó-kemeneczei m. kir. erdőgondnokság.

Csoport- jelző és folyó szám	Lejtári szám	Község és megye	A kőzet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása
C 7	201	<i>Ó-Gradina</i> (Krassó-Szörény me- gye) Csukár nevű tá- jon	Szürke tömött jura-mészkö. A telep tulajdonosa az ó-gradinai m. kir. erdőkincstár. Az anyagot kőbányában nyerik. Ára 1 m ³ -nak 15 kr. Használtatik helyben mészégetésre. Beküldte Srassevirts I. m. kir. főerdész.
	8	202 <i>Macskamező</i> (Szolnok-Doboka me- gye) Frintura lejtőn	Kristályos mészkő. A telep tulajdonosa a macskamezői község. Az anyagot kőbányában nyerik. Termelési ára a bányánál 1 m ³ 1 frt 50 kr. Vitelbér Rójahidára 1 m ³ 2 frt 40 kr. Használtatik a rójahidai vasgyárnál, mint adagkőzet. Évi termelés átlag 12000 gr. Deés vasuti állomáshoz 45 $\frac{1}{2}$ m országut vezet. Beküldte a rójahidai m. kir. vasgyári hivatal.
	9	203 <i>Lehota</i> (Zólyom megye) Weiskova völgye	Barnás mészkő, vereses foltokkal. A telep tulajdonosa a lehotai község. Predajna vasuti állomásához 13 $\frac{1}{2}$ m ország- és részben községi ut vezet. Beküldte a predajnai m. kir. erdőgondnokság.
	10	204 <i>Horgospatak</i> (Szolnok-Doboka me- gye) Blozsa lelőhely- ről	Világos szürke, tömött calciteres jura-mészkö. A telep tulajdonosa: A m. kir. erdőkincstár. Az anyagot kőbányában nyerik. Ára 1 m ³ -nek 10 kr., vitelbér a vasúthoz 29 frt. Használtatik a horgospataki m. kir. kohó- műveknél mint hozag. A m.-szigeti vagy deési vasuti állomásokhoz 56 $\frac{1}{2}$ m erdei és országut. Beküldte a horgospataki m. kir. erdőgondnokság.
	11	205 <i>Batiz-Polyána</i> (Szolnok-Doboka me- gye)	Tömött mummulit-mészkö. A telep tulajdonosa: a batiz-polyánai község. Az anyagot kőbányában nyerik. Ára 1 m ³ -nek a bányánál 1 frt 50 kr. Vitelbér Horgospatakra 2 frt 40 kr., Fernezelýre 8 frt. Használtatik a horgospataki és fernezelýi fémkohónál mint hozagkőzet és a körülfekvő vidéken mészégetésre. Évi termelés átlag 10,000 mtrm. Nagybánya vasuti állomásáig 8 $\frac{1}{2}$ m rozsz erdei és 60 $\frac{1}{2}$ m jó országut vezet. Beküldte a rojahida m. kir. vasgyári hivatal
	12	206 <i>Budapest</i> (Pest megye) kamara erdő	Sárgás-fehér agyagos mész, neogén kora és nagyobb mennyiségben fordul elő. Gyűjtötte BRADÁCS IGNÁCZ.
	13	207 <i>Cserisor</i> (Hunyad megye) Nad- rába völgy	Szürkés dolomitos mészkő. A telep tulajdonosa Cserisor községe. Az anyagot kőbányában nyerik. Ára 1 m ³ -nek helyben 50 kr, vitelbér a govasdiai vasgyárig 1 m ³ után 80 kr. Használtatik a govasdiai vasgyár- ban hozagul és ut kavicsolására. Évi termelés 500 m ³ . Vasuti állomás Vajda-Hunyadon, a hova 15 $\frac{1}{2}$ m vicinális ut vezet. Beküldte a govasdiai m. kir. vasgyári hivatal.
D) Dolomit.			
D 1	208	<i>Tiszolcz</i> (Gömör megye) a Kas- ter nevű hegyoldal- ról	Szürke Triasz-Dolomit. A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkincstár. Az anyagot kőbányában nyerik. Ára 1 tonnának 45 kr. Használtatik mészégetésre. Vasuti állomás helyben. Beküldte a tiszolczy m. kir. erdőgondnokság.
	2	209 <i>Budapest</i> (Pest megye) Kis- Gellérthegyi murva- bánya.	Réti sistemabeli <i>fődolomit</i> , mely nagy mennyiségben dolomit-murvává és homokká szétporlódva fordul elő a Kis-Gellérthegyen, a hol murvabányában assák. A finomabbat szódavizgyártásra és surolásra, a durvabbat kerti utak behintésére használják. Gyűjtötte Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.

Csoport- jelző és folyó szám	Lejtári szám	Község és megye	A kőzet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása
E) Magnesit.			
E			
1	210	<i>Igló</i> (Szepes megye)	Talkos magnesit, nagy mennyiségben. A telep tulajdonosa MIKOLAY LÁSZLÓ iglói ügyvéd, egyszersmind a próbák beküldője.
2	211	<i>Tiszovicza</i> (Krassó-Szörény me- gye) Maslat nevű erdő- részről	Fehér földes magnesit. A telep tulajdonosa Tiszovicza községe. Az anyagot bányában nyerik, mely azonban jelenleg üzemben kívül van. Ára egy m ³ -nek , vitelbére a hajóállomásig 1 ft 60 kr. Használta az osztr. magy. államvasutttársulat, jelenleg kelendősége nincs. A telep távolsága a hajóállomástól 2 $\frac{1}{2}$ m. vicinális úttal. Beküldte STRASSEVITS JÓZSEF ó-gradinai m. kir. főerdész
F) Trasz-Béton.			
F			
1	212	<i>Battina</i> (Baranya megye) a Duna mellett	Palagonit-breccia bazalt-tufával, neogén. Az anyagot kőbányában nyerik. Használtatott betonkészítésre, vízműépítésekre a Ferencz-csatornánál. Gyűjtötte MATYASOVSZKY JAKAB.
2	213	<i>Erdőbénye</i> (Zemplén megye)	Kékes szürke Trasz, sárga foltokkal. Az anyagot bányában nyerik, mely jelenleg üzemben kívül áll. Hallomás szerint vitték Fiuméba a tengerparti építkezésekhez. Távolsága a Liszka-Tolcsva vasuti állomástól 12 $\frac{1}{2}$ m. vicinális úttal. Gyűjtötte Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.
3	214	<i>Nyírsid</i> (Szilágys megye)	Zöldes-fehér kvarcz-andesit-tufa. Távolság Csucsai vasuti állomástól 60 $\frac{1}{2}$ m., a hová rendes országot vezet. Gyűjtötte Dr. HOFMANN KÁROLY.
4	215	Ugyanaz	Szürke horzsakőtufa sok quarczszemmel és csillámmal. Közleked. viszonyok és gyűjtő, mint fent.
5	216	<i>Mehádias</i> (Krassó-Szörény me- gye) déli a barnaszén- bánya	Szürkés-fehér mediterrán tajtkő-hamu. Az alsó és középső barnaszén-telep között 10 m ³ vastagságban. E tufa mindenütt a barnaszénbányában hozzáférhető. Távolság a vasuti állomástól, mely helyben van, 6—8 $\frac{1}{2}$ m. Gyűjtötte Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.
G) Festő földek — Bolus.			
G			
1	217	<i>Ó-Rodna</i> (Beszterce-Naszód megye)	Grafitos Quarcz-pala. A telep-tulajdonosa a m. kir. bányakincstár. Az anyagot kőbányában nyerik. Ára egy m ³ -nek 3 ft. Deésig szállítva 28 ft. Használtatják az ó-rodnai magas olvasztónál. Evi termelése a szükséglet szerint. Távolság a deési vasuti állomástól 100 $\frac{1}{2}$ m., a melylyel rendes országgal van összekötve. Beküldte az ó-rodnai m. kir. bánya- és kohóhivatal.
2	218	Ugyanaz	Iszapolt grafit a grafitos kvarczpalából. Közl. viszonyok, tulajdonos és beküldő ugyanaz.

Csoport- jel, és folyó szám	Lejtári szám	Község és megye	A kőzet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása																					
G 3	219	Kálnó (Nógrád megye)	Kis fajsúlyu Okkerföld sárga színű, könnyen szétporló tiszta anyag, a melyben csak kevés quarczszem található. A telep tulajdonosa a SZENT-IVÁNYI család Rónyán. Az anyag vegyi alkota KALECSINSZKY SÁNDOR a m. kir. földtani intézet vegyésze szerint a következő: Sósavval melegítve chlorfejlődés mellett feloldódott az anyag. 100 s. részben volt: <table><tr><td>Vasoxid (Fe₂O₃)</td><td>---</td><td>72.55 %</td></tr><tr><td>Manganoxid (MnO)</td><td>---</td><td>3.75 %</td></tr><tr><td>Mészoxid (CaO)</td><td>---</td><td>0.82 %</td></tr><tr><td>Magnesiaoxid (MgO)</td><td>---</td><td>1.12 %</td></tr><tr><td>Kötött víz</td><td>---</td><td>14.07 %</td></tr><tr><td>Szerves anyagok</td><td>---</td><td>nyomokban</td></tr><tr><td></td><td></td><td>99.55 %</td></tr></table> <p>Magasabb hőmérsékletre hevítve vízvesztés mellett színét fokozatosan megváltoztatja, míg végre gesztenyebarnává változik és porlékony marad. Ezt a vasokkert előnyösen lehetne festékre használni. Vasuti állomás Losoncz. Beküldte SZENT-IVÁNYI ZOLTÁN Budapesten.</p>	Vasoxid (Fe ₂ O ₃)	---	72.55 %	Manganoxid (MnO)	---	3.75 %	Mészoxid (CaO)	---	0.82 %	Magnesiaoxid (MgO)	---	1.12 %	Kötött víz	---	14.07 %	Szerves anyagok	---	nyomokban			99.55 %
Vasoxid (Fe ₂ O ₃)	---	72.55 %																						
Manganoxid (MnO)	---	3.75 %																						
Mészoxid (CaO)	---	0.82 %																						
Magnesiaoxid (MgO)	---	1.12 %																						
Kötött víz	---	14.07 %																						
Szerves anyagok	---	nyomokban																						
		99.55 %																						
4	220	Felső-Vissó (Máramaros megye)	Homokos Okkerföld. A telep tulajdonosa a felső-vissói közbirtokosság. Távolsága a m.-szigeti vasuti állomástól 70 $\frac{1}{2}$ m, a hová jó megyei út vezet. Beküldte a felső-vissói m. kir. erdőgondnokság.																					
5	221	Tokaj (Zemplén megye)	Világos vörös tiszta homogén csikos Bolus. Ereket és kis fészkeket képezve az Augit-Anorthit-Andesitnak az Orthoklas-Oligoklas-Ouarcz-Trachytal való typus-keveredésében. Ezen anyag csak csekély mennyiségben fordul elő és ennél fogva csakis a tanulmány tárgyát képezheti. Vasuti állomás helyben. Gyűjtötte Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.																					
6	222	Pomáz (Pest megye) Leskova árok.	Sötét vörös, tiszta homogén Bolus. 3 $\frac{1}{2}$ vastag telért képezve a megalodus mészkőben. A telep tulajdonosa Br. RADVÁNSZKY Pomázon. Távolság Budapesttől 36 $\frac{1}{2}$ m, községi és országút. Felfedezte és gyűjtötte Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.																					
7	223	Pilis-Szent-Kereszt (Pest megye) az uton a «két Bükk»-felé.	Barnás vörös, kevésbé tiszta Bolus okkeres zárványokkal. Távolsága Budapesttől 42 $\frac{1}{2}$ m, de előjövetelük közelebb esik Esztergomhoz. Budapestre községi és országút, Esztergomba pedig csakis községi út vezet. Gyűjtötte Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.																					
8	224	Aranyág (Arad megye).	Világos barna Bolus, kagylós töréssel, karcza fényes, tapintása sima, finom; mészkőben telért képezve. Távolság Ternova vasuti állomástól 14 $\frac{1}{2}$ m, községi út. Gyűjtötte LÓCZY LAJOS.																					

H) Kvarcz.

H 1	225	<i>Urikány</i> (Hunyad megye) Piatra alba.	Hőfehér tiszta kristályos quarcz. Gula alaku szirt. Vasuti állomás helyben. Beküldte MADERSPACH VICTOR.
2	226	<i>Bisztra</i> (Zólyom megye).	Hőfehér kristályos Quarcz. Lelenczkő. A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkinestár. Csak lelenczkővek gyűjtetnek. Ára 1 m ³ -nek 10 frt. Szállítás a brezovai állomásra 6 frt. Használtatik zománczgyártásra a rhönici vasgyárban. Évi termelés 30 m ³ . Távolság a brezovai vasuti állomástól 20 $\frac{1}{2}$ m, viczinális út. Beküldte A rhönicz-brezovai m. kir. vasgyári hivatal
3	227	<i>Ó-Borlövén</i> (Krassó Szörény megye) Munte Szemenik Ferenczfalvától DDK-re.	Magában 2 hegyesúcsot képez a gránit-gneisz területen. A telep tulajdonosa Ó-Borlövén községe. Eddig még nem használtatik. Gyűjtötte RÓTH LAJOS.

Csoport- jelző és folyó szám	Lejtári szám	Község és megye	A kőzet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása
H			
4	228	<i>Felső-Porumbák</i> (Fogarás megye).	Örölt fehér quarcz (quarczliszt). Lelenczkövek a patakok medrében nagy mennyiségben fordulnak elő. A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkinctár. Ára 1 m ³ -nek durván megmunkálva helyben 7 frt. Használtatik a felső-porumbák, predeáli és feleki üveggyárakban. Evi termelés 1000 mtr.-mázsa. Távolsága a nagyszombeni vasuti állomástól 35 $\frac{1}{m}$, erdei és országot. Beküldte a fogarasi m. kir. erdőgondnokság.
5	229	<i>Plavisevicza</i> (Krassó-Szörény megye) a Kozica mica nevű erdőrészből	Rózsás-fehér tiszta kristályos quarcz. A telep tulajdonosa Plavisevicza községe. Távolság a Duna hajóállomásától 1 $\frac{1}{m}$. Beküldte STASSEVITS JÓZSEF m. kir. főerdész.
6	230	<i>Macskamező</i> (Szolnok-Doboka megye)	Rózsás-fehér kristályos quarcz kevés vasoxidos erekkel. A telep tulajdonosa a m. kir. bányakincstár. Ára egy m ³ -nek helyben 1 frt 50 kr. Vitelbér egy m ³ után a rójahidai vasgyárhoz 2 frt 70 kr. Használtatik a rójahidai nagy olvasztók kibérlésére. Evi termelés 500 mtrm. és csak a szabadon található tömzsöket használják. Távolság a deési vasuti állomástól 45 $\frac{1}{m}$, rozsz mezei út.
7	231	<i>Wolfsberg</i> (Krassó-Szörény megye)	Szürkés-fehér tiszta kristályos quarcz. Mint patak-görély fordul elő nagy mennyiségben. Tulajdonosa Wolfsberg községe. Nem használtatik. Távolsága temes-szlatinai vasuti állomástól 26 5 $\frac{1}{m}$, rozsz megyei úttal. Beküldte GYENGE SOMA m. kir. erdész Temes-Szlatinán.
8	232	<i>Ljputa</i> (Ung megye) Hira nevű hegyoldal	Kristályos quarcz. A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkinctár. Az anyagot a bányában nyerik, mely jelenleg üzemen kívül van. Ára 1 m ³ -nek helyben 1 frt 50 kr—2 frt. Vitelbér 1 m ³ után Ungvárig 8—10 frt. Használtatt a turjavölgyi üveggyárakban, közlekedési nehézségek miatt már nem szállítatik. Távolság az ungvári vasuti állomástól 71 $\frac{1}{m}$. Lyutáig, a bányához nehéz a közlekedés, jelenleg ut nem is létezik. Beküldte a csornohalovai m. kir. erdőgondnokság.
9	233	<i>Bogdán</i> (Máramaros megye)	Quarczit vasoxidos erekkel. Tulajdonos a m. kir. erdőkinctár. Ára egy fuvarnak M.-Szigetig 5—6 frt. Nem használtatik. Távolság a m.-szigeti vasutállomástól 60—70 $\frac{1}{m}$, országot és vicinális ut. Beküldötte a rahói m. kir. erdőgondnokság.
10	234	<i>Hilljó</i> (Abauj-Torna megye).	Kristályos quarcz vasoxidos lapokkal. Használtatik zománcozásra a telki-bányai kőedénygyárban. Távolság Kassától 15 $\frac{1}{m}$, községi út. Gyűjtötte Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.
J) Kavics.			
I			
1	235	<i>Pusztaszent-Mihály</i> Budapest határában (Pest m.)	Vasoxid hidratos agyagos, sárga kavics. Tulajdonosa: WALLENFELD és DIETRICH. Használtatik: Budapest sétaterének kavicsolására. Távolság Budapesttől 8 $\frac{1}{m}$, kitűnő országot. Gyűjtötték BÖCKH J. és SCHAFARZIK F.
2	236	<i>Czinkota</i> (Pest m.)	Rozsdaszínű homokos kavics úgynevezett száraz-kavics. A telep tulajdonosa: DIETRICH. Az anyagot az úgynevezett «Czinkotai» kavicsbányából nyerik. Használtatik Budapest sétaterének kavicsolására. Közl. viszonyok és a gyűjtők ugyanazok.

Csoport- jező és folyó szám	Leltári szám	Község és megye	A kőzet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása
K) Homok.			
K 1	237	Esztergom (Esztergom megye) kis Strázsahegy	Fehér tiszta quarczhomok, a Numm. striata emelet (közép eocén) lazább rétege 2 metr. vastag. Mosatlan állapotban. A telep tulajdonosa Esztergom sz. kir. városa, bérlő: NAGY PÁL, fakereskedő, Esztergomban. Az anyagot külvásás által nyerik. Ára 1 metr. m.-nak mosatlan állapotban a bányánál 30—35 kr. Vitelbér a námai vasuti állomáshoz 30—35 kr. Használtatik több hazai és külföldi üvegyárban. Az anyag vegyi alkata, PETRIK LAJOS tanár szerint a következő: Kovasav (SiO ₂) 97.21 % Tímföld (Al ₂ O ₃) vasoxid nyomokkal 1.83 % Mészoxid (CaO) 0.18 % Hévitési veszteség 0.72 % 99.94 A homok iszapolása következő eredményt mutatott: Homok 86.52 % Leiszapolható anyag 13.48 % 100.00 A leiszapolt anyag vegyelemzése a következő: Kovasav (SiO ₂) 80.69 % Tímföld (Al ₂ O ₃) vasoxid nyomokkal 13.51 % Mészoxid (CaO) 0.32 % Hévitési veszteség 4.64 % 99.16 A mosatlan homokból nyert üveg tisztaságára nézve azonosnak bizonyult a legtisztább örölt quarczból előállított üveggel. Távolság Esztergom-Nána vasuti állomástól 16 1/2 m. jó országút. Gyűjtötte dr. SCHAFARZIK FERENCZ.
2	238	Esztergom (Esztergom megye) kis Strázsahegy	Fehér tiszta Quarczhomok, mosott állapotban. Tulajdonos, bérlő, közl. viszonyok és gyűjtő, mint fent.
3	239	Libethdinya (Zólyom megye)	Fehér, lisztes quarczhomok, a lazább eocén homokkőből. A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkinestár és Libethánya városa. Az anyagot vajas által nyerik. Ára 1 m ³ -nek a bányánál 7 frt. Vitelbér 1 m ³ után a brezovai vasuti állomáshoz 2 frt. Használtatik a rhónicz-brezovai m. kir. gyárakban a csőgyári üzemnél a forrasztó pestekben, bélés-anyagul a Martin-acél ömlesztő lángpestben és a jaszena-kramlyistyei üvegyárban. Évi termelés 100 m ³ . Az anyag vegyi alkata a rhóniczi vegyműhely szerint a következő: SiO ₂ 98.2 % Alkaliák 1.8 % 100.00 % Távolság a blatniczai vasuti állomástól 12 1/2 m. vicinális út. Beküldte a rhónicz-brezovai m. k. vasgyári hivatal és GALLÓ JÓZSEF m. k. erdész.
4	240	Szomód (Komárom megye) a Leshegyről	Finomszemű quarczhomok kevés vas tartalommal. Neogén, pannoniai rétegek. Nagyobb mennyiségben fordul elő. A telep tulajdonosa: Örömi, építész, Budapesten. Az anyagot vágás által nyerik. Ára 1 mtr-nak 40 kr. Használtatik régóta porzónak, azonkívül üvegyártásra is igen alkalmas. Távolsága a duna-almási hajóállomástól 1 1/2 m.; községi út. Gyűjtötte dr. HOFMANN KÁROLY.
5	241	Örvénd (Bihar megye) Porzóbánya	Sárgás, finomszemű csillámos quarczhomok. Neogén, pannoniai rétegek. Nagyobb elterjedéssel fordul elő 1 m ³ vastag rétegben. Az anyagot vágás által nyerik. Használtatik porzónak és vakolathoz a közeli környéken, azonkívül közönséges zöld üvegyártásra is alkalmas. Távolsága Eled vasuti állomástól 8 1/2 m., a hová ország- és községi út vezet. Gyűjtötte MATYASOVSKY JAKAB.

Csoport- jelző és folyó szám	Lejtári szám	Község és megye	A kőzet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása
K 6	242	<i>Osztrblia</i> (Zólyom m.) Szuha	Sárgásfehér lisztes quarczhomok. Quarceit homokkőből (Diasz). A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkincstár. Az anyagot vajas által nyerik. Ára m ³ -kint 5 frt. Vitelbér 1 m ³ után a brezovai vasuti állomáshoz 1 frt 50. Használtatik helyben és a rhóniczi vasgyárban vakolatra és tűzálló téglák készítésére. Évi termelés 50 m ³ . Az anyag vegyi alkata a rhónicz-brezovai központi vegyműhely szerint: SiO ₂ 95.608 % CaO 0.355 % MgO 0.194 % Al ₂ O ₃ 1.481 % Fe ₂ O ₃ 0.737 % K ₂ O, Na ₂ O és H ₂ O 1.625 % 100.00 % Távolság a brezovai vasuti állomástól 11 $\frac{1}{2}$ m, vicinális és erdei út. Beküldte a rhónicz-brezovai m. k. vasgyári hivatal.
7	243	<i>Roszkos</i> (Bars megye)	Sárgás, agyagos csillámos quarczhomok, (<i>kőanyaghomok</i>) 35 % vastag. A telep tulajdonosa: MAJTÉNYI LÁSZLÓ Roszkoson. Az anyagot bányában nyerik. Használtatik chamotte helyett. Vasuti állomás Nyitra. Gyűjtötte: ROTH LAJOS.
8	244	<i>Sajba és Provaznik</i> (Zólyom megye)	Barnás szürke, csillámos, durva homok. A telep tulajdonosa Libetbánya község. Az anyagot vajas által nyerik. Ára 1 m ³ -nek 7 frt. Vitelbér 1 m ³ után a lucsatini vasuti állomáshoz 2 frt. Használtatik minták készítésére a rhóniczi és libetbányai öntő műveknél. Évi termelés 100 m ³ . Távolság a lucsatini vasuti állomástól 16 $\frac{1}{2}$ m, a hová vicinális és erdei út vezet. Beküldték a rhónicz-brezovai m. kir. vasgyári hivatal és GALLÓ JÓZSEF m. kir. erdész.
9	245	<i>Felső-Bonczár</i> (Hunyad megye)	Durva szemű agyagos quarczhomok. Az agyagot külművelet által nyerik. Használtatik tűzálló téglagyártáshoz a közeli vasgyárak számára. Távolság a hátszegi vagy karánsebes vasuti állomástól 35 $\frac{1}{2}$ m, a melylyel rendes országgúttal van összekötve.
10	246	<i>Sztrimbulj</i> (Szolnok-Doboka m.) Gyalu-Ursului	Sárgás szürke csillámos, finomszemű laza homokkő. A telep tulajdonosa a m. kir. bányakincstár. Az anyagot vajas által nyerik. Ára helyben 1 m ³ -nek 1 frt 50 kr., vitelbér 1 m ³ után a rójahidai vasgyárhoz 4 frt 50 kr. Használtatik. Rójahidán a vasöntéshez mintázó homoknak. Évi termelés 2000 %m. Távolság a nagybányai vasuti állomástól 56 $\frac{1}{2}$ m összeköttetése ország- és erdei úttal, az utolsó csak télen járható. Beküldte a rójahidai m. kir. vasgyári hivatal.
11	247	<i>Govasdia</i> (Hunyad megye)	Szürke, durva agyagos villámos homok. A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkincstár. Az anyagot kőbányában nyerik. Ára 1 m ³ -nek helyben 50 kr. Vitelbér 1 m ³ után a gavasdiai vasgyárig 2 frt. Használtatik a gavasdiai vasöntődobában mintázó homoknak és helyi építkezésekre. Évi termelés 50—60 m ³ . Távolság a vajdahunyadi vasutállomástól 15 $\frac{1}{2}$ m. Összeköttetés jó vicinális úttal. Beküldte a govasdiai m. k. vasgyári hivatal.
12	248	<i>Felső-Köhér</i> (Maros-Torda megye)	Sárgás, kavicsos kvarcchomok. A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkincstár. Az anyagot vajas által nyerik. Ára 1 m ³ -nek vitelbérrel (1 m ³ = 25 métermázs) a marosvásárhelyi vasuti állomásig 24 frt. Használtatik máz előállítására a vidéki fazekasok által, üvegyártásra is használtatott a most már nem létező görgényi üveghutában. Távolság a maros-vásárhelyi vasuti állomástól 80 $\frac{1}{2}$ m. Összeköttetés vicinális úttal. A láposbányai m. kir. erdőgondnokság.
13	249	<i>Breznóbánya</i> (Zólyom megye)	Sárga, durva, csillámos homok. A telep tulajdonosa Breznóbánya városa. Az anyagot vajas által nyerik. Ára 1 m ³ -nek helyben 7 frt; vitelbér a brezovai állomáshoz 3 frt. Használtatik a rhóniczi vasöntőmnél minták készítésére. Évi termelés 300 m ³ . Távolság a brezovai vasuti állomástól 12 $\frac{1}{2}$ m. Összeköttetés megyei úttal. Beküldte a rhónicz-brezovai m. kir. vasgyári hivatal.

Csoport- jelző és folyó szám	Lejtári szám	Község és megye	A kőzet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása
K 14	250	<i>Pozsony</i> (Pozsony megye) A három bimbóház tájáról.	Sárga csillámos, finom szemű homok. A telep tulajdonosa MEISZNER. Az anyagot homokbányában nyerik. Beküldve a tulajdonos által.
15	251	<i>Ruszkicza</i> (Krassó-Szörény m.)	Sárga, durva szemű agyagos homok. Az anyagot külművelet által nyerik. Használtatik a közeli vasgyárakban mintázó homoknak. Távoltság a karánsebesi vasuti állomástól 30 $\mathcal{K}m$.
16	252	Ugyanaz	Barnás-sárga agyagos homok. Használat és közlekedési viszonyok mint a megelőzőnél.
17	253	<i>Sajba</i> (Zólyom megye)	Gránát-homok. A patak medrében mint kimosott ásványos elegyrész a trachitból. A telep tulajdonosa Sajba község. Távoltság a lucsatini vasuti állomástól 16 $\mathcal{K}m$. Összeköttetés vicinális és erdei úttal. Eddig csak a gyógytárakban használják a mérlegek tarrozásához. Beküldte GALLÓ JÓZSEF libetbányai m. kir. erdész.

L) Csiszolópala.

L 1	254	<i>Erdőbénye</i> (Zemplén megye)	Fehér homogén csiszolópala (Diatomacea-Pelit). A telep tulajdonosa: SZIRMAY ÖDÖN Erdőbényén. E Diatomacea-Pelitet egy kis aknaszerű vájással tárták fel; néhány év előtt vittek is innen egy nagyobb próbát Hamburgba, de azóta sem oda, sem máshova nem szállították többé eme kitűnő anyagot. Távoltság a lizska-toicsvai vasuti állomástól 12 $\mathcal{K}m$. Összeköttetés vicinális úttal. Gyűjtötte: MATYASOVSKY JAKAB.
2	255	<i>Tállya</i> (Zemplén megye)	Fehér csiszoló pala (Diatomacea pala, Tripoli). Távoltság a szerencsi vasuti állomástól 12 $\mathcal{K}m$. Összeköttetés vicinális úttal. Gyűjtötte Dr. SCHAPARZIK FERENCZ.
3	256	<i>Lőrinczi</i> (Nógrád megye)	Sárgás fehér tiszta csiszoló pala (Diatomacea pala, Tripoli) 1 méter vastag telepet képezve az Augit-Anorthit-Andesit tufái között. A telep tulajdonosa LÓNYAY ALBERT. Vízüveg- és dynamitkészítésre ajánlható. Távoltság az apci vasuti állomástól 10 $\mathcal{K}m$. Összeköttetés vicinális utakkal. Gyűjtötte Dr. SCHAPARZIK FERENCZ.
4	257	<i>Hidas</i> (Baranya megye)	Világos-barna csiszolópala, tiszta homogén. Az anyagot külművelet által nyerik. Szállítatik csekély mennyiségben a pécsi ZSOLNAY-féle gyárba. Vasuti állomás Hidas-Bonyhád. Beküldte ZSOLNAY VILMOS Pécsről.

M) Zsirkó — Agalmatolith.

M 1	258	<i>Macska-Mező</i> (Szolnok-Doboka m.)	Sárgás-fehér zsirkó. A telep tulajdonosa Macskamező községe. Eddig nem használták. Távoltság a deési vasuti állomástól 45 $\mathcal{K}m$. Összeköttetés országúttal. Beküldte a rójahidai m. kir. vasgyári hivatal.
2	259	<i>Horgospatak</i> (Szolnok-Doboka m.)	Zöldes fehér Agalmatolith kaolinos anyagban, zöldes ereket képezve. A telep tulajdonosa a m. kir. erdőkincstár. A z anyagot vajas folytán nyerik. Ára mmázsánsként 9 kr. Vitelbér a vasuti állomáshoz 9 frt. Távoltság a m.-szigeti vagy deési vasuti állomásoktól 56 $\mathcal{K}m$. Összeköttetés megyei utakkal. Beküldték a horgospataki m. kir. erdőkincstár és a rójahidai m. kir. vasgyári hivatal.

Csoport- jelző és folyó szám	Leletári szám	Község és megye	A kőzet leírása és előfordulására vonatkozó egyéb adatoknak felsorolása
<i>N) Asbest.</i>			
N 1	260	<i>Agadics</i> (Krássó-Szőrény m.)	Asbest, előfordul szerpentinben, ujinyi, egész 2 dm vastag erekben. A teleptulajdonosa HORVÁTH LAJOS, bányavállalkozó Oraviczán. Az anyagot külfejtés útján nyerik. Távolság az oraviczai vasuti állomástól 12 km . Evvel jó karban tartott községi uttal összekötve. Gyűjtötte HALAVÁTS GYULA.
<i>O) Gneisz-gránit.</i>			
O 1	261	<i>Kassa</i> (Abauj-Torna m.) Akasztó domb.	Gneisz-Gránit. Az anyagot kőbányában fejtik. Használtatik a telkibányai, a hollóházai és más kőedénygyárakban zománcozásra. Gyűjtötte dr. SCHAFARZIK FERENCZ.